

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

© Съвет на Европа/Европейски съд по правата на човека, 2013 г. Този превод не обвързва Съда. За допълнителна информация моля вижте пълните указания за авторските права в края на документа.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2013. This translation does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2013. La présente traduction ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

ГОЛЯМА КАМАРА

ДЕЛО VON HANNOVER СРЕЩУ ГЕРМАНИЯ (no. 2)

(Жалби nos. 40660/08 и 60641/08)

РЕШЕНИЕ

СТРАСБУРГ

7 февруари 2012 г.

Това решение е окончателно, но може да претърпи редакционни промени.

По делото Von Hannover v. Germany (no. 2)

Европейският съд по правата на човека, заседаващ като голяма камера, в състав:

Nicolas Bratza, *председател*,
Jean-Paul Costa,
Françoise Tulkens,
Josep Casadevall,
Lech Garlicki,
Peer Lorenzen,
Karel Jungwiert,
Renate Jaeger,
David Thór Björgvinsson,
Ján Šikuta,
Mark Villiger,
Luis López Guerra,
Mirjana Lazarova Trajkovska,
Nona Tsotsoria,
Zdravka Kalaydjieva,
Mihai Poalelungi,
Kristina Pardalos, *съдии*,

и Michael O'Boyle, *заместник-секретар*,

след проведени закрити заседания на 13 октомври 2010 г. и 7 декември 2011 г.,

постанови следното решение, прието на по-късната дата:

ПРОЦЕДУРА

1. Делото е образувано по две жалби (nos. 40660/08 и 60641/08) срещу Федерална република Германия, подадени до Съда в съответствие с член 34 от Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи („Конвенцията“) от гражданина на Монако, принцеса Caroline von Hannover (Каролин фон Хановер) и от германския гражданин принц Ernst August von Hannover (Ернст Август фон Хановер („жалбоподателите“), съответно на 22 август и 15 декември 2008 г.

2. Жалбоподателите се оплакват, че отказът на германските съдилища да забранят по-нататъшното публикуване на техни снимки нарушава правото им на зачитане на личния живот, гарантирано от член 8 от Конвенцията.

3. Жалбите първоначално са били разпределени на пета секция на Съда (член 52 § 1 от Правилника на Съда – „Правилника“). На 13 ноември 2008 г. камера от секцията е решила да уведоми

германското правителство („правителството“) за жалба no. 40660/08. В съответствие с член 29 § 3 от Конвенцията, в редакцията му към този момент, е било решено камарата да се произнесе едновременно по съществуващото и по допустимостта на жалбата. Председателят на пета секция е решил да уведоми правителството за жалба no. 60641/08. В съответствие с член 29 § 3 от Конвенцията, в редакцията му към този момент, е било решено камарата да се произнесе едновременно по съществуващото и по допустимостта на жалбата. На 24 ноември 2009 г. камара от пета секция е решила да обедини двете жалби.

На 30 март 2010 г. камара в състав: съдии: Peer Lorenzen, *председател*, Renate Jaeger, Karel Jungwiert, Rait Maruste, Mark Villiger, Mirjana Lazarova Trajkovska и Zdravka Kalaydjieva, и Claudia Westerdiek, *секретар на секцията*, след като е решила да обедини настоящите жалби с жалба *Axel Springer AG срещу Германия* (no. 39954/08), за която камарата е била уведомила правителството на 13 ноември 2008 г., и която касае забрана дружеството-жалбоподател да публикува две съобщения за арестуването и осъждането на актьор, е решила да се откаже от компетентност в полза на голямата камара, като нито една от страните не се е противопоставила на решението за отказ от компетентност (член 30 от Конвенцията и член 72 от Правилника).

4. Съставът на голямата камара е бил определен в съответствие с разпоредбите на предишния член 27 §§ 2 и 3 от Конвенцията (понастоящем член 26 §§ 4 и 5) и правило 24 от Правилника на Съда. На 3 ноември 2011 г. е приключил мандатът на Jean-Paul Costa като председател на Съда. Той е бил наследен от Nicolas Bratza, който е поел председателството на голямата камара по настоящото дело (член 9 § 2 от Правилника). Г-н Costa е продължил да участва в разглеждането на делото след изтичането на мандата му в съответствие с член 23 § 3 от Конвенцията и член 24 § 4 от Правилника. По време на последното заседание Lech Garlicki и Nona Tsotsoria, заместник-съдии, са заменили Rait Maruste и Christos Rozakis, които не са били в състояние да участват в по-нататъшното разглеждане на делото (член 24 § 3 от Правилника).

5. Председателят на голямата камара е решил да приложи член 29 § 3 от Конвенцията и пред голямата камара, за да може тя да се произнесе едновременно по съществуващото и по допустимостта на жалбите. Той също е решил, че производството по настоящите дела трябва да бъде проведено едновременно с това по делото *Axel Springer AG срещу Германия* (член 42 § 2 от Правилника).

6. Жалбоподателите и правителството са представили писмени становища по допустимостта и съществуващото на жалбите. Всяка от страните е отговорила писмено на становището на другата страна.

7. Освен това са получени становища от следните трети страни: Асоциация на немските издатели на списания (*Verband Deutscher Zeitungsverleger*), издателството, което е публикувало една от въпросните снимки - Ehrlich & Sohn GmbH & Co. KG, Асоциация адвокати на медиите (Media Lawyers Association), Инициатива за правна защита на медиите (Media Legal Defence Initiative), Международния пресинститут (International Press Institute) и Международната асоциация на вестниците и новинарите (World Association of Newspapers and News Publishers), на които председателят е разрешил да встъпят в писменото производство (член 36 § 2 от Конвенцията и член 44 § 2 от Правилника). Страните са имали възможност да отговорят на тези становища (член 44 § 5 от Правилника).

8. След като на 17 ноември 2008 г. правителството на Монако е било уведомено за правото му да представи писмено становище, то е уведомило Съда, че не възнамерява да участва в производството. След като отново е било уведомено за това си право на 31 март 2010 г., след решението на камарата да се откаже от компетентност в полза на голямата камера, правителството на Монако не е изразило намерение да участва в производството.

9. На 13 октомври 2010 г. е било проведено открито заседание в сградата на правата на човека, Страсбург (член 59 § 3 от Правилника).

Пред Съда са се явили:

(a) *за правителството*

г-жа A. WITTLING-VOGEL, Федерално министерство на правосъдието,	<i>агент,</i>
г-н C. WALTER, професор по публично право,	<i>защитник,</i>
г-жа A. VON UNGERN-STERNBERG, асистент,	
г-н R. SOMMERLATTE, Федерална агенция за култура,	
г-н A. MAATSCH, съдия в окръжния съд в Хамбург,	<i>съветници;</i>

(b) *за жалбоподателите*

г-н M. PRINZ, член на Адвокатския съвет в Хамбург,	
г-н M. LEHR, член на Адвокатския съвет в Хамбург,	<i>защитници,</i>
г-жа S. LINGENS, адвокат,	<i>съветник.</i>

Съдът е изслушал пледоариите на г-н Walter и г-н Prinz.

ФАКТИТЕ

I. ОБСТОЯТЕЛСТВАТА ПО ДЕЛОТО

10. Жалбоподателите, които са първородната дъщеря на покойния принц Рение III на Монако и нейния съпруг, са родени съответно през 1957 г. и 1954 г. и живеят в Монако.

A. Контекст на делата

11. От началото на 90-те години първата жалбоподателка се опитва – често прибегвайки до съд – да попречи на публикуването в пресата на снимки, засягащи личния ѝ живот.

12. Две серии от снимки, публикувани съответно през 1993 г. и 1997 г. в три германски списания и показващи първата жалбоподателка с актьора Vincent Lindon или със съпруга ѝ, са били обект на три производства в германските съдилища, и в частност на водещите решения на Федералния съд на справедливостта от 19 декември 1995 г. и на Федералния конституционен съд от 15 декември 1999 г., в които претенциите на първата жалбоподателка са били отхвърлени.

13. Тези производства са предмет на делото *Von Hannover срещу Германия*, решение от 24 юни 2004 г. (no. 59320/00, ECHR 2004-VI), в което Съдът е решил, че решенията на гореспоменатите съдилища са нарушили правото на първата жалбоподателка на зачитане на личния ѝ живот, право, гарантирано от член 8 от Конвенцията.

14. Що се отнася до мотивите на националните съдилища, Съдът е стигнал до следните изводи, а именно:

„72. За Съда е трудно да се съгласи с тълкуването на националните съдилища на член 23 (1) от Закона за авторското право (областта на изкуствата), състоящо се в описанието на дадено лице като съвременна обществена фигура „*par excellence*“. Тъй като това определение предоставя на лицето много ограничена закрила на личния живот или на правото на контрол върху използването на негови снимки, то може евентуално да се счита за подходящо, когато става въпрос за политици, упражняващи официални функции. То обаче не може да бъде оправдано за „частни“ лица, като жалбоподателката, интересът на широката общественост и пресата към която се основава единствено на принадлежността ѝ към семейството на монарха, като се има предвид, че самата тя не упражнява никакви официални функции.

Във всеки случай Съдът счита, че при това положение, Законът трябва да се тълкува ограничително, за да се гарантира, че държавата спазва позитивното си задължение по Конвенцията за защита на личния живот и правото на контрол върху използването на изображението на дадено лице.

73. На последно място, направеното разграничение между съвременни обществени фигури „*par excellence*“ и „относително“ публични фигури трябва да бъде ясно и очевидно, така че, в държава, управлявана от върховенството на закона, едно лице да може да разполага с точна представа относно поведението, което да възприеме. Преди всичко, то трябва да знае точно кога и къде се

намира в защитена сфера или, напротив, в сфера, в която трябва да очаква притеснения от други лица, особено от жълтата преса.

74. Поради това, Съдът счита, че критериите, на които националните съдилища са основали своите решения, не са достатъчни, за да защитят ефективно личния живот на жалбоподателката. Като съвременна обществена фигура „*par excellence*“ тя не може – в името на свободата на пресата и на обществения интерес – да разчита на защита на личния си живот, освен ако не се намира на уединено място далеч от очите на обществеността и ако не успее да докаже това (което може да се окаже трудно). Когато това не е така, тя трябва да приеме, че може да я снимат почти по всяко време, систематично, и че след това снимките ще бъдат широко разпространени, дори ако, както в настоящия случай, снимките и придружаващите ги статии са свързани изключително с личния ѝ живот.

75. Според Съда критерият за пространствена изолация, макар и уместен на теория, на практика е твърде неясен и е трудно засегнатото лице да го определи предварително. В настоящия случай, простото класифициране на жалбоподателката като съвременна обществена фигура „*par excellence*“ не е достатъчно, за да оправдае подобна намеса в личния ѝ живот.“

В. Въпросните снимки

15. Впоследствие позовавайки се на решението на Съда по първото дело на първата жалбоподателка, жалбоподателите са завели няколко производства в гражданските съдилища, искайки от тях да наложат забрана за по-нататъшно публикуване на снимки, които са се били появили в германски списания.

1. Снимките, публикувани в списание Frau im Spiegel

16. Първите три снимки са били публикувани от издателство Ehrlich & Sohn GmbH & Co. KG в списание *Frau im Spiegel*.

(а) Първата снимка

17. Първата снимка, която е била публикувана е брой 9/02 от 20 февруари 2002 г., показва жалбоподателите на разходка по време на ски почивката им в Сан Мориц. Тя е придружена от статия със заглавие „Принц Рение – не е сам в къщи“ („*Fürst Rainier – Nicht allein zu Haus*“). Статията гласи както следва:

„Първите пъпки магнолия цъфтят в градините на двореца в Монако - но принц Рение (78), изглежда, не се интересува от напъпващата пролет. Той отива на разходка навън с дъщеря си Стефани (37). Тя го подкрепя, а той върви бавно до нея. Студено му е, въпреки че грее слънце. Възрастният джентълмен е уморен. Жителите на Монако последно видяха принца си преди три седмици по време на цирков фестивал. Той се беше появил весел и жизнерадостен, ходейки редом с дъщеря си, която се смее. Но оттогава не е напускал двореца. Нито дори за празника на св. Девог, организиран в чест на националния светец покровител.

Страната се тревожи, тревожат се и децата на принц Рение. Принц Албер (Albert) (който в момента се намира на Олимпийските игри в Солт Лейк Сити), принцеса Каролин (на почивка в Сан Мориц с принц Ернст Август фон ХанOVER) и принцеса Стефани (Stéphanie) се редуват да се грижат за баща си. Той не трябва да бъде оставян сам въщи, когато не се чувства добре. Не без любовта на децата му.“

На същата страница са публикувани снимка на принц Рение с дъщеря му Стефани и снимка на принц Албер по време на Олимпийските игри в Солт Лейк Сити.

(b) Втората снимка

18. Втората снимка, която се е появила в брой 9/03 от 20 февруари 2003 г., показва жалбоподателите на разходка в Сан Мориц. Надписът гласи: „Ернст Август фон ХанOVER и съпругата му, принцеса Каролин от Монако, се наслаждават на слънцето и снега в Сан Мориц.“ На същата страница са били публикувани малка снимка на принц Албер и две снимки на членове на европейско кралско семейство. Статията, придружаваща снимките, със заглавие „Кралски забавления в снега“, говори за това колко са щастливи лицата на снимките, че са се срещнали в Сан Мориц.

(c) Третата снимка

19. Третата снимка, която е била публикувана в брой 12/04 от 11 март 2004 г. показва, жалбоподателите в седалков лифт в Цюрс ам Арлберг по време на ски почивка. На същата страница е показана малка снимка на принц Рение, първата жалбоподателка и принц Албер, направена по време на националния празник на 19 ноември, с надпис „Последната поява на принцесата“. Друга снимка, заемаща половината страница, показва първата жалбоподателка по време бала на Розата.

Трите снимки илюстрират статия със заглавие „Принцеса Каролин. Цяло Монако я очаква“, относимите към настоящото дело откъси от която гласят следното:

„Билети за бала на Розата, който ще се проведе на 20 март в Монако, се продават вече в продължение седмици. А гостите ще дойдат само заради нея: принцеса Каролин фон ХанOVER (47). Тя не се е появявала на официални събития от националния празник насам... Не присъства на цирковия фестивал, нито на празника в чест на св. Девот, патрон и покровител на Монако. По традиция най-голямата дъщеря на принц Рение (80) открива годишния бал. Тя наследява тази роля от майка си, която умира при катастрофа, а този бал е любимият бал на Каролин ... Принцът, който е сериозно болен, току-що излезе от болницата след сърдечна операция и все още е твърде слаб, за да присъства на бала. Приветственото слово, което той ще произнесе в чест на гостите ще бъде препредавано чрез телевизионни камери и прожектирано на голям екран. Принцеса Каролин и нейният съпруг Ернст Август фон ХанOVER ще открият бала на Розата с валс...

Те отпразнуваха петата годишнина от сватбата си заедно през януари. Имаше и друг повод за празненство в семейство фон Хановер: принцът стана на 50 на 26 февруари. Той отпразнува рождения си ден с Каролин и някои приятели в модерния курорт Сан Мориц, който блестеше под снега. Двойката всъщност прекарваше почивката си в Цюрс ам Арлберг, но за рождения ден отседна за няколко дни в хотел Палас в Сан Мориц.”

2. Снимката, публикувана в списание Frau Aktuell

20. Издателството WZV Westdeutsche Zeitschriftenverlag GmbH & Co KG е публикувало в брой 9/02 от 20 февруари 2002 г. на списание *Frau Aktuell* същата (или почти идентична) снимка като тази, появила се същия ден в списанието *Frau im Spiegel*, брой 9/02 (виж параграф 17 по-горе). Статията, придружаваща снимката във *Frau Aktuell* носи заглавието: „Това е истинска любов. Принцеса Стефани. Тя е единствената, която се грижи за болния принц“. Относимите откъси от статията гласят следното:

„Нейният любовен живот може да изглежда необуздан. Едно нещо обаче е сигурно: когато става въпрос за нейния баща, принцеса Стефани знае къде е сърцето ѝ. Докато останалата част от семейството пътува по целия свят, тя е решила да бъде до принц Рение (78), който изглежда е сериозно болен. Тя е единствената, която се грижи за болния монарх. Сестрата на Стефани, Каролин (45), прекарва няколко дни почивка със съпруга си Ернст Август (48) и дъщеря им Александра (2) в най-модерния ски курорт - Сан Мориц - в Швейцария. Принц Албер, от своя страна, е на Олимпийските игри в Солт Лейк Сити, където участва в състезание по бобслей за четирима. „За пети и последен път“, каза той. От време на време той изчезва за няколко дни. Говори се, че принцът на Монако е видял сърцето си да тупти - Алисия Уорлик (Alicia Warlick) (24), американска състезателка по овчарски скок, за която се говори, че може да стане негова бъдеща съпруга. Принцът [Рение], който сега мрази да остава сам, много се е зарадвал да види по-малката си дъщеря. Стефани е посветила много време на принца. Тя е ходила на дълги разходки с него и двамата са си споделили различни неща. „Рение се наслаждава на компанията на по-малката си дъщеря. Когато тя е до него, той наистина цъфти. По време на тези моменти той забравя, че е стар и болен“, казват гражданите на Монако. „Стефани трябва да идва много по-често.“

На същата страница е публикувана снимката на принцеса Стефани с баща ѝ, която се е появила същия ден в списание *Frau im Spiegel* брой 9/02 (виж параграф 17 по-горе), нейна снимка – паспортен формат и две други снимки, една на принц Албер сам, а другата на принца с Алисия Уорлик.

С. Оспорваното производство

1. Производството, инициентирано от първата жалбоподателка

(а) Първото производство

(i) *Решение на окръжния съд от 29 април 2005 г.*

21. На неуточнена дата през 2004 г. първата жалбоподателка е поискала от окръжния съд в Хамбург да забрани на издателската къща Ehrlich & Sohn по-нататъшно публикуване на трите снимки.

22. С решение от 29 април 2005 г. окръжният съд е уважил искането на основание, че първата жалбоподателка не се е била съгласила с публикуването на снимките, което се изисква съгласно член 22 от Закона за авторското право (областта на изкуствата) (по-нататък наричан „Закона за авторското право“ – виж параграф 70 по-долу). Съдът е посочил, обаче, че дори и да се счете, че даването на съгласие за публикуване на първата снимка не е било необходимо с мотива, че това е снимка от съвременното общество (*Bildnis aus dem Bereich der Zeitgeschichte*) по смисъла на 23(1)(1) от същия закон, публикуването на снимката не е било оправдано. Съгласно параграф 2 от тази разпоредба, публикуването на тази снимка е законно, само ако не противоречи на законните интереси на фотографираното лице. Според съда, въпросът дали е съществувал такъв законен интерес трябва да бъде решен чрез съпоставяне на интересите на фотографираното лице и интересът на обществеността да бъде информирана.

23. Окръжният съд е решил, че в настоящия случай правото на първата жалбоподателка на зачитане на личните ѝ права има преимущество. За да достигне до това заключение, окръжния съд се е позовал до голяма степен на решението на Съда по делото *Von Hannover*. Той е установил, че отношенията на първата жалбоподателка с баща ѝ, независимо от факта, че той е болен, не допринасят за дебат от обществен интерес, особено имайки предвид че първата жалбоподателка е свързана с принца на държава от второстепенно значение в международната политика само чрез семейни връзки и не упражнява никаква официална функция.

24. Окръжният съд е заявил, че макар тези мотиви да не са изцяло в съответствие с принципите, установени от Федералния конституционен съд, който не признава съществуването на законен интерес за фотографираното лице, освен ако то не се е оттеглило на уединено място, далеч от очите на обществеността, той не е обвързан от този прецедент, доколкото той не взема предвид практиката на Съда по този въпрос.

(ii) *Решение на апелативния съд от 31 януари 2006 г.*

25. Издателството е обжалвало това решение.

26. С решение от 31 януари 2006 г. апелативният съд в Хамбург е отменил решението на основание, че правото на жалбоподателката по член 8 от Конвенцията трябва да отстъпи пред основните права на пресата. Той е намерил, че макар статиите да имат преди всичко развлекателна стойност, публикуването на снимките все пак е законно предвид решението на Федералния конституционен съд от 15 декември 1999 г., чиито основни мотиви (*tragende Erwägungen*) са задължителни за апелативния съд. Той е посочил, че публичните фигури определено трябва да бъдат защитени от риска да бъдат фотографирани по всяко време и навсякъде, и впоследствие да видят снимките публикувани. Въпреки това, според апелативния съд, законният интерес на такива лица по смисъла на член 23(2) от Закона за авторското право, не трябва да води до забрана за всякакво предоставяне на информация за известни личности извън официалните им изяви. Във всеки случай, правото на зачитане на личния живот не поставя забрана за публикуване на снимки, направени на обществени места, достъпни за всички, когато въпросното лице се намира сред много други хора.

(iii) Решение на Федералния съд на справедливостта от 6 март 2007 г.

27. Първата жалбоподателка е подала касационна жалба срещу това решение.

28. С решение от 6 март 2007 г. (no. VI ZR 51/06) Федералният съд на справедливостта е отхвърлил жалбата по отношение на първата снимка. По отношение на втората и третата снимка, той е уважил жалбата, отменил е решението на апелативния съд и е потвърдил забраната за публикуване, наложена от окръжния съд.

29. Федералният съд е заключил, че становището на апелативния съд не отговаря на концепцията за диференцирана защита (*abgestuftes Schutzkonzept*), която е била развита в практиката въз основа на членове 22 и 23 от Закона за авторското право, и която той е пояснил в редица скорошни решения, произнесени след решението по делото *Von Hannover* в отговор на принципните резерви, които Съдът е изразил в това решение. Според тази нова концепция за защита член 23 (1) от Закона за авторското право, който предвижда изключение от правилото, съгласно което една снимка не може да бъде публикувана без предварителното съгласие на засегнатото лице, взема предвид интереса от информираност на обществеността и свободата на изразяване на пресата. Следователно при преценката дали оспорваната публикация представя аспект на съвременното общество по смисъла на член 23(1)(1) от Закона за авторското право, трябва да бъде извършено съпоставяне между правата по членове 1 § 1 и 2, § 1 от Основния закон и член 8 от Конвенцията, от една страна, и тези по член 5 § 1, изречение второ от Основния закон и член 10 от Конвенцията, от друга.

30. Федералният съд на справедливостта е добавил, че критиките на Съда по отношение на израза „съвременна обществена фигура „*par excellence*“ в крайна сметка касаят определянето на условията, при които медиите могат да предоставят информация за известни хора като жалбоподателите. Той е счел, че независимо от това дали първата жалбоподателка може да бъде смятана за съвременна обществена фигура *par excellence*, тя при всички случаи е известно лице, което привлича вниманието на обществеността в особено голяма степен. Според съда този факт, заедно с факта, че тя не е била на уединено място, далеч от очите на обществеността, когато снимките са били направени, въпреки всичко, не е достатъчен, за да я лиши от правото на зачитане на личната ѝ сфера. Този извод не само е в съответствие с решението на Съда, но също и правилно отразява и така развитата концепция за закрила.

31. Поради това Федералният съд на справедливостта е решил, че публикуването на снимки на лица, които – поради тяхната известност в съвременното общество – в съответствие с член 23(1)(1) от Закона за авторското право по принцип трябва да толерират публикуването на техни снимки, при все това е неправомерно, ако законните интереси на съответното лице са били нарушени (член 23(2)). Не може да има изключение от задължението за получаване на съгласие от засегнатото лице, освен ако въпросната информация не засяга важно събитие от живота на съвременното общество. Изразът „съвременното общество“ – както и терминът „информационна стойност“ – трябва да се тълкуват в широк смисъл и в зависимост от това дали е налице обществен интерес. Той включва всяка информация от общ интерес за обществото, включително статии с развлекателни цели, което биха могли да играят роля при формирането на общественото мнение, или дори да стимулират или да влияят на това мнение в по-голяма степен, отколкото чисто фактическата информация.

32. Макар свободата на печата и забраната на цензурата да изискват пресата да може сама да реши кои теми възнамерява да отрази и какво възнамерява да публикува, тя не е освободена от задължението да претегля интереса да бъде публикувана дадена информация срещу закрилата на личния живот на съответното лице. Колкото по-голяма е информационна стойност за широката публика, толкова по-малко е защитено правото на закрила на личния живот. И обратно, когато интересът от информиране на обществеността е по-малък, значението на закрилата на личния живот на лицето съответно е по-голямо. Интересът на читателя да се забавлява по принцип е по-малко важен от закрилата на личния живот, в който случай интересът на читателя не заслужава защита.

33. Федералният съд на справедливостта съответно е заявил, че и когато става въпрос за лица, които до този момент са били считани за

съвременни обществени фигури, трябва да се има предвид дали информацията допринася за фактически дебат (*mit Sachgehalt*) или дали съдържанието на публикацията надминава простото намерение да задоволи общественото любопитство. При решаването на този въпрос нищо не пречи да се вземе предвид в каква степен лицето е известно в обществото.

34. Федералният съд на справедливостта е подчертал, че начинът, по който са били съпоставени различните интереси, отговаря на изискванията на Съда по отношение на ефективната закрила на личния живот и на изискванията относно свободата на пресата, и че той не влиза в противоречие с обвързваща сила на решението на Федералния конституционен съд от 15 декември 1999 г. Наистина този съд е ограничил защитата на личната сфера срещу публикуването на нежелани снимки до случаи на пространствено уединение. Това обаче не пречи на съдилищата – при съпоставянето на различните интереси – да отдават по-голямо значение на важността на информацията за обществеността. Освен това, [неотдавна], в решение (решение от 13 юни 2006 г., no. 1 BvR 565/06), касаещо втория жалбоподател, Федералният конституционен съд е одобрил съпоставянето на интересите, направено от Федералния съд на справедливостта в съответствие с тези критерии.

35. Федералният съд на справедливостта е посочил, че тъй като определящият критерии за съпоставянето е информационната стойност на снимката, и тъй като тя е била публикувана в рамките на написана статия, съдържанието на текста, придружаващ снимката, не може да бъде пренебрегнато.

36. Прилагайки така установените критерии към делото пред него, Федералният съд на справедливостта, започвайки с втората и третата снимка, е отбелязал, че втората снимка показва жалбоподателите на оживена улица в Сан Мориц по време на тяхната ски почивка. Въпреки че по принцип пресата е свободна да взема самостоятелно решение по отношение на съдържанието на публикациите в нея, и че жалбоподателите наистина са се намирали на обществено място сред други хора, нито статията, нито снимката са свързани със събития от общ интерес или със съвременното общество. Почивката на една известна личност стои в центъра (*Kernbereich*) на личната сфера на тази личност. Публикуването на статията и на снимката е било само с развлекателна цел и по никакъв начин не е било свързано с въпроси от обществен интерес, поради което то би могло да бъде направено само със съгласието на първата жалбоподателка.

37. Федералният съд на справедливостта припомня, че на третата снимка жалбоподателите се намират в седалков лифт по време на ски почивката им в Цюрс. Докато балът на Розата, който скоро щял да се проведе в Монако, и който е предмет на статията, придружаваща

снимката, вероятно би могъл да се счете за събитие в съвременното общество, което е от общ интерес за това общество, не съществува никаква връзка между снимката и това събитие. Целта на тази снимка е била да допълни частта от статията за рождения ден на втория жалбоподател в Сан Мориц и ски почивката на жалбоподателите в Цюрс. Така информацията е била съсредоточена само върху личния живот на първата жалбоподателка и е служела за чисто развлекателни цели. Следователно третата снимка също не е могла да бъде публикувана без съгласието на първата жалбоподателка.

38. По отношение на първата снимка Федералният съд на справедливостта е отбелязал, че макар и да не съдържа информация, свързана със събитие от съвременното общество и да не допринася за дебат от общ интерес, това не се отнася за придружаващия я текст. Наистина, частта от статията за ски почивката на първата жалбоподателка не се отнася за събитие от съвременното общество или за такова от обществен интерес, дори и в най-широкото тълкуване на тези изрази. По отношение на здравето на принца обаче Федералният съд на справедливостта е намерил следното:

„Информацията също така засяга влошаването на здравето на принца на Монако. Така сериозното му здравословно състояние е събитие от съвременното общество, което пресата е имала право да отрази. Журналистическото качество и замисълът на статията не са от решаващо значение, тъй като принципът на свобода на печата не допуска приложимостта на основно право да зависи от качеството на материала в пресата или от това как статията е била написана. Това се отнася също и за коментарите в статията относно поведението на членовете на семейството по време на заболяването на принца, а освен това, жалбоподателката не се е оплакала от статията в това отношение. Въпросната снимка подкрепя и илюстрира представената информация.“

39. Федералният съд на справедливостта е заключил, че при това положение и предвид контекста на статията като цяло, първата жалбоподателка не е имала законен интерес да се противопостави на публикуването на снимката на жалбоподателите, на която те са на улицата. По-специално, нищо в самата снимка не представлява нарушение (*eigenständiger Verletzungseffekt*), поради което да може да бъде оправдано различно заключение; нито има нещо, което да навежда на мисълта, че снимката е била направена тайно или чрез използването на тайни технически средства, което би направило публикуването ѝ незаконно.

(iv) Решение на Федералния конституционен съд от 26 февруари 2008 г.

40. С решение от 26 февруари 2008 г. първо отделение (*Senat*) на Федералния конституционен съд е отхвърлило конституционните жалби, подадени от първата жалбоподателка (no. 1 BvR 1626/07) и от издателството Ehrlich & Sohn GmbH & Co KG (no. 1 BvR 1602/07)

срещу решението на Федералния съд на справедливостта (no. VI ZR 51/06).

Със същото решение той е допуснал конституционно обжалване (no. 1 BvR 1606/07) от издателство Klambt-Verlag GmbH & Co срещу наложената от Федералния съд на справедливостта (решение от 6 март 2007 г., no. VI ZR 52/06) забрана за всякакво по-нататъшно публикуване на снимка, появила се в списание *7 Tage*, показваща жалбоподателите на почивка на неуточнено място, и съпроводена с писмен и снимков материал относно възможността за наемане на вила, собственост на семейство фон Хановер в Кения. Това производство е предмет на отделна жалба на първата жалбоподателка до Съда (no. 8772/10).

41. Федералният конституционен съд е отбелязал, първо, че решенията на съда представляват намеса в правото на първата жалбоподателка на закрила на личните ѝ права, гарантирано от членове 1 § 1 и 2 § 1 от Основния закон. Съществуват обаче ограничения на закрилата на това право и на свободата на пресата. Свободата на пресата е предмет на ограниченията, предвидени в член 22(1) от Закона за авторското право и член 8 от Конвенцията, а разпоредбите на Закона за авторското право и член 10 от Конвенцията ограничават правото на закрила на личните права. В германската правна уредба Конвенцията има статута на обикновен федерален закон. От конституционно-правна гледна точка правата и свободите, гарантирани от Конвенцията и практиката на Съда, служат като указания за тълкуване при определянето на съдържанието и обхвата на дадено основно право.

42. Федералният конституционен съд е потвърдил практиката на Съда по отношение на членове 8 и 10 от Конвенцията и собствената си практика в областта на различните засегнати основни права, като се е позовал на принципите, установени във водещото му решение от 15 декември 1999 г. (*Von Hannover*, цитирано по-горе, § 25). Той е добавил, че доколкото едно изображение по никакъв начин не допринася за формирането на общественото мнение, неговата информационна стойност трябва да бъде преценявана в контекста на придружаващата го статия. Все пак ако тази статия е само претекст за публикуването на снимка на известно лице, не се прави никакъв принос за формирането на общественото мнение и следователно няма основания да бъде позволено интересите от публикуването да надделеят над закрилата на личните права.

43. Федералният конституционен съд е продължил, казвайки, че за да се определи важността, която трябва да бъде придадена на закрилата на личните права, трябва да се вземат предвид не само обстоятелствата, при които снимката е била направена, например дали е била направена тайно или в резултат на натрапчиво преследване от

фотографите, но също и обстоятелствата, при които засегнатото лице е било снимано и това как го представя снимката. Така правото на закрила на личните права има по-голяма тежест, когато снимката изобразява подробности за личния живот на лицето, които обикновено не са предмет на обществено обсъждане. Същото се отнася и когато засегнатото лице може законно да очаква, че предвид обстоятелствата, няма да бъде публикувана снимка, защото то се намира на уединено място (*räumliche Privatheit*), като например на специално защитено място. Правото на закрила на личните права може да вземе превес над интереса от публикуване и в други случаи, извън пространствената изолация на лицето, по-конкретно, когато съответното лице на снимката се наслаждава на момент на релаксация или разпускане, свободно от ограниченията на професионалния живот или на ежедневието.

44. Федералният конституционен съд също е заявил, че в това отношение трябва да бъде отдадено значение на разпределянето на процедурните задължения, свързани с представянето на фактите и с тежестта на доказване. Трябва да се гарантира, че нито на пресата, нито на лицето на снимката няма да бъде попречено да представят доказателства за обстоятелствата, които са от значение за съпоставянето на конкуриращите се интереси. Когато пресата възнамерява да публикува снимка без съгласието на съответното лице, от нея може да се изисква да обоснове обстоятелствата, при които снимката е била направена, за да може съдилищата да разгледат въпроса дали публикуването на снимката може да бъде оспорено на основание на легитимните очаквания на фотографираното лице.

45. Федералният конституционен съд е отбелязал, че задача на гражданските съдилища е да прилагат и тълкуват разпоредбите на гражданското право в светлината на засегнатите основни права, вземайки предвид Конвенцията. Той е добавил, че неговата собствена роля се ограничава до проверката на това дали при тълкуването и прилагането на закона и при съпоставянето на конкуриращите се права долните съдилища са взели предвид в достатъчна степен значението на основните права. Такъв е и обхватът на контрола на Конституционния съд по отношение на въпроса дали съдилищата са изпълнили задължението си да инкорпорират съответната практика на Съда в националния правен ред (*Teilrechtsordnung*). Фактът, че съпоставянето от съда на различните права при сложни и много полюсни спорове – т.е., спорове, засягащи интересите на няколко различни лица – би могло да доведе до различен резултат, не е достатъчно основание, налагащо Федералният конституционен съд да измени решението на един долустоящ съд. Въпреки това, би имало нарушение на Конституцията, ако обхватът на закрилата (*Schutzbereich*) или обсега на основното право са били погрешно определени, което съответно е

опорочило съпоставянето или ако изискванията на конституционното право или на Конвенцията не са били надлежно взети предвид.

46. Прилагайки тези принципи към делото пред него, Федералният конституционен съд е отбелязал, че Федералният съд на справедливостта и установените от него критерии са конституционно безупречни. Той счита по-специално, че от гледна точка на конституционното право нищо не пречи на Федералния съд на справедливостта да се отклони от собствената си установена практика в тази област и да разработи нова концепция за закрила. Фактът, че самият той, във водещото си решение от 15 декември 1999 г., не е поставил под въпрос предишната концепция за закрила, установена от Федералния съд на справедливостта, само означава, че тя е съответствала на критериите на конституционното право.... Това не означава, в по-широк смисъл, че една различна концепция не би била в съответствие с тези критерии. По-специално нищо не пречи на Федералния съд на справедливостта да изостави правната концепция за „съвременна обществена фигура“ и вместо това да започне да съпоставя конкуриращите се интереси при разглеждането на въпроса дали снимката представя аспект на съвременното общество и съответно може да бъде публикувана без съгласието на засегнатото лице (освен ако не представлява намеса в законните интереси на последното).

47. Прилагайки тези критерии към въпросните снимки, като се започне с втората и третата, по отношение на които съдилищата са наложили забрана за публикуване, която след това е била оспорвана от издателство Ehrlich & Sohn (виж параграф 40 по-горе), Федералният конституционен съд е отбелязал, че Федералният съд на справедливостта е взел предвид факта, че втората снимка показва жалбоподателката на обществено място, което не е нито уединено, нито далеч от очите на обществеността. Той обаче е придал решаващо значение на факта, че статията се е отнасяла само до ски почивката на жалбоподателката, което представлява ситуация, попадаща в основата на личния ѝ живот, и касаеща нуждата на жалбоподателката от тишина и спокойствие, и на произтичащата от това липса на обществен интерес, различен от задоволяване на общественото любопитство. Противно на твърденията на издателството, интересът на читателите от модерния ски костюм на жалбоподателката не представлява обществен интерес. Освен това, тази подробност не се споменава никъде в статията.

48. Според Федералния конституционен съд същото заключение трябва да бъде направено и по отношение на третата снимка, чието публикуване е било оспорено от първата жалбоподателка. Не е имало обществен интерес, по-голям от простото задоволяване на общественото любопитство, в информацията, съдържаща се в статията

относно пътуването на първата жалбоподателка и на съпруга ѝ до Сан Мориц, за да отпразнуват рождения ден на последния, както и в тази, съдържаща се в снимката, която ги показва в седалков лифт. Що се отнася до споменаването на бала на Розата – събитие, което според Федералния съд на справедливостта би могло да се разглежда като един от аспектите на съвременното общество – не е била направена никаква връзка между това събитие и снимката.

49. По отношение на първата снимка Федералният конституционен съд е установил, че Федералният съд на справедливостта е имал основание да счете, че влошеното здраве на принца на Монако е въпрос от обществен интерес и че съответно пресата е имала право да отрази начина, по който децата на принца са съчетавали задълженията си на семейна солидарност със законните нужди на техния личен живот, сред които се нарежда желанието да отидат на почивка. Изводът на Федералния съд на справедливостта, според който публикуваната снимка е имала достатъчно тясна връзка със събитията, описани в статията, е конституционно безупречен.

50. Федералният конституционен съд е изтъкнал, че Федералният съд на справедливостта е посочил, че закрилата на правата на личността може да има превес в случаите, когато въпросната снимка е била направена при особено неблагоприятни за засегнатото лице условия, например, когато е била направена тайно или след непрекъснат тормоз от фотографии. Издателството обаче е обяснило условията, при които са били направени снимките, и първата жалбоподателка не се е оплакала пред долустоящите граждански съдилища или пред Федералния съд на справедливостта, че така предоставената информация е била недостатъчна. По-специално, тя не твърди, че снимката е била направена при условия, които са били неблагоприятни за нея.

51. Федералният конституционен съд също е отхвърлил твърдението на първата жалбоподателка, че Федералният съд на справедливостта е пренебрегнал или не е взел предвид в достатъчна степен практиката на Съда. Като е изтъкнал, че такова оплакване може да бъде повдигнато в конституционно производство, ако се основава на едно от основните права, гарантирани в Основния закон, той е посочил, че Федералният съд на справедливостта е взел предвид решенията по делата *Von Hannover*, цитирано по-горе, и *Karhuvaara and Itälehti* (no. 53678/00, ECHR 2004-X) и е изпълнил задължението си да се съобрази с критериите, установени от Конвенцията. Федералният конституционен съд е направил анализ на съответната практика на Съда и е отбелязал, че при съпоставянето на правата решаващият за Съда критерий е бил въпросът дали репортажът в своята цялост (статия и снимка) допринася за свободно формиране на общественото мнение. Освен това трябва да се прави разлика между

политически фигури, публични фигури и обикновени граждани. Докато последните се радват на най-висока степен на закрила измежду трите групи, политическите фигури, може да се надяват само на малка степен на закрила от медийни репортажи по техен адрес.

52. Според практиката на Съда (*Gurgenidze срещу Грузия*, no. 71678/01, § 57, 17 октомври 2006 г., и *Sciacca срещу Италия*, no. 50774/99, § 27, ECHR 2005-I), първата жалбоподателка е публична фигура, което позволява на пресата – при наличието на интерес от информиране на обществеността – да публикува снимки, дори и такива, които показват лицето да извършва своята ежедневна дейност в обществото. Публикация от този вид, която, освен това, се радва на защитата на член 10 от Конвенцията, може да послужи за упражняване на обществен контрол върху личното поведение на лица с влияние в икономическата, културната и медийната сфера. Федералният конституционен съд е посочил, че Съдът вече е критикувал подхода на националните съдилища, които са приложили прекалено ограничителни критерии по въпроса дали медиите отразяват въпроси от обществен интерес или не, когато са отразили обстоятелства, свързани с личния живот на лице, което вече не е било част от политическия живот (*Tønsbergs Blad A.S. and Haukom срещу Норвегия*, no. 510/04, § 87, ECHR 2007-III). Било е достатъчно, че репортажът е засягал, поне до известна степен, важни въпроси, свързани с политиката или с друга сфера (*Karhuvaara and Itälehiti срещу Финландия*, цитирано по-горе, § 45).

53. Федералният конституционен съд е заключил, че в настоящия случай Федералният съд на справедливостта е установил, че въпросният репортаж засяга важни теми в едно демократично общество. В своето решение *Von Hannover*, цитирано по-горе, Съдът не е изключил категорично възможността репортаж, допринасящ за дебат по въпроси от обществен интерес, да бъде придружен със снимки, показващи сцени от ежедневието на една политическа или обществена фигура. Макар в решението *Von Hannover*, цитирано по-горе, Съдът да е стигнал до извода, че въпросните снимки не са имали информационна стойност, решението, взето от Федералния съд на справедливостта – след преценка на обстоятелствата по делото пред него и вземайки предвид практиката на Съда – че спорната снимка е имала информационна стойност, е конституционно безупречно.

(b) Второто производство

54. На неуточнена дата първата жалбоподателка е поискала от окръжния съд в Хамбург да издаде заповед, забраняваща по-нататъшно публикуване на снимката, която се е появила в списанието *Frau Aktuell*, брой 9/02 от 20 февруари 2002 г.

55. С решение от 1 юли 2005 г. окръжният съд е уважил искането на жалбоподателката.

56. С решение от 13 декември 2005 г. по жалба на издателството апелативният съд в Хамбург е отменил решението на окръжния съд.

57. С решение от 6 март 2007 г. (no. VI ZR 14/06) Федералният съд на справедливостта е отхвърлил жалбата на първата жалбоподателка на същите основания като тези, посочени в решението му от същата дата (no. VI ZR 51/06 - виж параграфи 28-39 по-горе). Той е заявил, че пред него първата жалбоподателка не е твърдяла – нито е имало основание да се предположи – че снимката е била направена тайно или с помощта на тайни технически устройства, които да направят публикуването ѝ незаконно.

58. С решение от 16 юни 2008 г. (no. 1 BvR 1625/07) тричленен състав на Федералния конституционен съд е отказал, без да посочва причини, да допусне до конституционно разглеждане жалбата на първата жалбоподателка.

2. Производствата, заведени от втория жалбоподател

(а) Първото производство

59. На 30 ноември 2004 г. вторият жалбоподател е поискал от окръжния съд в Хамбург да забрани на издателството Ehrlich & Sohn всяка последваща публикация на трите снимки, които са се появили в списанието *Frau im Spiegel*.

59. С решение от 1 юли 2005 г. окръжният съд е уважил искането.

60. С решение от 31 януари 2006 г. апелативният съд в Хамбург е уважил жалбата на издателството.

61. С решение от 6 март 2007 г. (no. VI ZR 50/06) Федералният съд на справедливостта е отхвърлил касационната жалба на втория жалбоподател по отношение на първата снимка. По отношение на втората и третата снимка, той е уважил жалбата, отменил е решението на апелативния съд и е потвърдил забраната, наложена от окръжния съд. Той е основал заключенията си на същите мотиви като тези, залегнали в решението му no. VI ZR 51/06 от същия ден (виж параграфи 28-39 по-горе). Що се отнася до известността на втория жалбоподател, Федералният съд е потвърдил мнението на апелативния съд, че той е добре познат на обществеността, по-специално, като съпруг на първата жалбоподателка, която е обект на особен обществен интерес.

62. С решение от 16 юни 2008 г. (no. 1 BvR 1624/07) тричленен състав на Федералния конституционен съд е отказал да допусне конституционно обжалване от страна на втория жалбоподател без да посочи причини за това.

(b) Второто производство

63. На 29 ноември 2004 г. вторият жалбоподател е поискал окръжният съд в Хамбург да забрани по-нататъшното публикуване от издателство WZV Westdeutsche Zeitschriftenverlag GmbH & Co KG на снимката, която се е появила в списанието *Frau Aktuell*.

64. С решение от 24 юни 2005 г. окръжният съд е уважил искането.

65. С решение от 13 декември 2005 г. апелативният съд в Хамбург е уважил жалбата на издателството.

66. С решение от 6 март 2007 г. (no. VI ZR 13/06) Федералният съд на справедливостта е отхвърлил касационната жалба на втория жалбоподател със същите мотиви като тези, залегнали в решението му от същата дата (no. VI ZR 14/06 – виж параграф 57 по-горе).

67. С решение от 16 юни 2008 г. (no. 1 BvR 1622/07) тричленен състав на Федералния конституционен съд е отказал да допусне конституционно обжалване от страна на втория жалбоподател без да посочи причини за това.

II. ПРИЛОЖИМО ВЪТРЕШНО И ЕВРОПЕЙСКО ПРАВО**A. Основен закон**

68. Относителните разпоредби на Основния закон предвиждат следното:

Член 1 § 1

„Човешкото достойнство е неприкосновено. Всички държавни органи са длъжни да го уважават и закрилят.“

Член 2 § 1

„Всеки има право на свободно развитие на личността, стига да не се засягат правата на други лица и да не се нарушават конституционният ред и моралните закони [*Sittengesetz*].“

Член 5 §§ 1 и 2

„1. Всеки има право на свободно изразяване и разпространяване на мнението си говоримо, писмено или посредством изображения и на свободно получаване на информация от общодостъпни източници. Гарантира се свободата на пресата и на репортажи по радиото, телевизията и киното. Цензурата е забранена.

Тези права подлежат на ограничения, предвидени в общото законодателство, в законодателството за закрила на младежта и такива, произтичащи от уважението на личната чест [*Recht der persönlichen Ehre*].“

В. Закон за авторското право (областта на изкуствата)

69. Член 22(1) от Закона за авторското право (областта на изкуствата) (*Gesetz betreffend das Urheberrecht an Werken der bildenden Künste und der Photographie*) предвижда, че изображенията могат да бъдат разпространявани само с изричното съгласие на засегнатото лице. Член 23(1)(1) от Закона предвижда изключения от това правило, когато изображенията представляват аспект на съвременното общество (*Bildnisse aus dem Bereich der Zeitgeschichte*), при условие че публикуването не засяга законен интерес (*berechtigtes Interesse*) на въпросното лице (член 23(2)).

С. Резолюция 1165 (1998) на Парламентарната асамблея на Съвета на Европа за правото на личен живот

70. Относимите части от тази резолюция, приета от Парламентарната асамблея на Съвета на Европа на 26 юни 1998 г. гласят, както следва:

„1. Асамблеята припомня дебата по съвременни въпроси, който се проведе по въпроса за правото на личен живот по време на сесията през септември 1997 г., няколко седмици след катастрофата, което отне живота на принцесата на Уелс.

2. По този повод някои делегати призоваха закрилата на неприкосновеността на личния живот, и по-специално, на този на публичните фигури, да бъде засилена на европейско ниво чрез приемането на конвенция по този въпрос, докато други смятаха, че неприкосновеността на личния живот е защитена в достатъчна степен от националното законодателство и от Европейската конвенция за правата на човека и че свободата на изразяване не трябва да бъде застрашавана.

3. С цел допълнително да се проучи въпроса Комисията по правни въпроси и права на човека организира изслушване в Париж на 16 декември 1997 г. с участието на публични фигури или техни представители и медиите.

4. Правото на личен живот, гарантирано от член 8 от Европейската конвенция за правата на човека, вече е било определено от Асамблеята в декларацията за средствата за масово осведомяване и правата на човека, съдържаща се в Резолюция 428 (1970), като „правото на човек да живее собствения си живот с минимална намеса“.

5. Предвид новите комуникационни технологии, които позволяват да се съхраняват и използват личните данни, правото на контрол над собствените лични данни следва да се добави към това определение.

6. Асамблеята е наясно, че на правото на личен живот често бива посягано, дори и в страните със специфично законодателство за неговата закрила, тъй като личният живот се е превърнал в добър източник на доходи за някои сектори на медиите. Жертвите обикновено са публични фигури, тъй като подробностите от личния им живот служат като стимул за продажба. В същото

време публичните фигури трябва да признаят, че специалното място, което заемат в обществото - в много случаи по избор - автоматично води до увеличаване на натиска върху личния им живот.

7. Публични фигури са лицата, заемащи публични длъжности и/ или използващи обществени ресурси, и - по-общо казано - всички онези, които играят роля в обществения живот, било то в сферата на политиката, икономиката, изкуството, социалната сфера, спорта или в друга сфера.

8. Често в името на едно едностранчиво тълкуване на правото на свобода на изразяване, което е гарантирано от член 10 от Европейската конвенция за правата на човека, медиите нарушават неприкосновеността на личния живот, като твърдят че техните читатели имат право да знаят всичко за публичните фигури.

9. Някои факти, свързани с личния живот на публичните фигури, особено на политиците, действително може да представляват интерес за гражданите, и следователно може да бъде законово оправдано да се очаква читателите, които са и избиратели, да бъдат информирани за тези факти.

10. Поради това е необходимо да се намери начин за балансиране на упражняването на тези две фундаментални права, които са гарантирани от Европейската конвенция за правата на човека: правото на зачитане на личния живот и правото на свобода на изразяване.

11. Асамблеята изтъква важността на правото на личен живот на всеки и на правото на свобода на изразяване, като фундаментални за едно демократично общество. Тези права не са нито абсолютни, нито се намират в йерархическа зависимост, тъй като са с еднаква стойност.

12. Независимо от това, Асамблеята подчертава, че правото на личен живот, защитено от член 8 от Европейската конвенция за правата на човека, следва да закриля лицето не само срещу намеса от страна на държавните органи, но също и срещу намеса от частни лица или институции, включително от средствата за масово осведомяване.

13. Асамблеята вярва, че тъй като вече всички държави-членки са ратифицирали Европейската конвенция за правата на човека и тъй като законодателните системи на много държави съдържат разпоредби, които гарантират такава закрила, не е необходимо да се предлага приемането на нова конвенция, гарантираща правото на неприкосновеност на личния живот.

...“

D. Резолюция на Комитета на министрите по изпълнението на решението по делото *Von Hannover* (no. 59320/00) от 24 юни 2004 г.

71. Резолюцията на Комитета на министрите (CM/ResDH(2007)124), включително Приложението (извадки), приета

на 31 октомври 2007 г. на 1007-то заседание на заместник-министрите, гласи следното:

„Комитетът на министрите, съгласно член 46, параграф 2 от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи, който гласи, че Комитетът следи за изпълнението на окончателните решения на Европейския съд по правата на човека (по-нататък „Конвенцията“ и „Съдът“);

вземайки предвид решенията, които Съдът изпраща на Комитета, след като влязат в сила;

припомняйки, че нарушението на Конвенцията, установено от Съда по настоящото дело касае незачитане на правото на личен живот на жалбоподателката, принцеса Каролин фон Хановер, най-голямата дъщеря на принц Рение III на Монако, поради отказа на германските съдилища да удовлетворят искането ѝ за забрана на публикуването на редица нейни снимки (виж подробности в Приложението);

след като прикани правителството на държавата-ответник да уведоми Комитета за мерките, предприети за изпълнение на задължението на Германия по член 46, параграф 1 от Конвенцията да спазва съдебното решение;

след като разгледа информацията, предоставена от правителството в съответствие с Правилника на Комитета за прилагане на член 46, параграф 2 от Конвенцията;

след като се увери, че в определения срок, държавата-ответник е изплатила на жалбоподателката справедливото обезщетение, определено с решението по делото (виж подробности в Приложението);

припомняйки, че констатирането на нарушения от страна на Съда изисква преди всичко и освен изплащането на справедливото обезщетение, определено в решението, приемането от държавата-ответник, при необходимост, на:

- индивидуални мерки, за да се сложи край на нарушенията и да се заличат последствията от тях, за да може доколкото е възможно да бъде постигнато *restitutio in integrum*; и

- общи мерки за предотвратяване на подобни нарушения;

ДЕКЛАРИРА, след разглеждане на мерките, предприети от държавата-ответник (виж Приложението), че е изпълнил правомощията си съгласно член 46, параграф 2 от Конвенцията по това дело и

РЕШИ да приключи разглеждането на делото.

Приложение към Резолюция CM/ResDH(2007)124

Информация за мерките за изпълнение на решението по делото

...

I. Заплащане на справедливо обезщетение и индивидуални мерки

...

b) Индивидуални мерки

Въпреки че това е възможно съгласно германското право, жалбоподателката не е предприела действия, за да попречи на по-нататъшното публикуване на въпросните снимки след решението на Европейския съд, но е завела дело във връзка с подобна снимка (виж „Общи мерки“, No. 4) по-долу. Според информацията, с която разполага Секретариата снимките, станали повод за решението на Европейския съд, не са били публикувани отново в немската преса.

II. Общи мерки

- Публикуване и разпространение на решението на Европейския съд: Решението е било широко публикувано и обсъждано от германската правна общност. Както всички останали решения на Европейския съд срещу Германия, то е достъпно за обществеността чрез уебсайта на Федералното министерство на правосъдието (www.bmj.de, Themen: Menschenrechte, EGMR), който съдържа директен линк към интернет страницата с решения на Съда на немски език (www.coe.int/T/D/Menschenrechtsgerichtshof/Dokumente_auf_Deutsch/). Освен това, решението е било разпространено чрез писмо от агента на правителството до съответните съдилища и съдебни органи.

- Промяна в националната съдебна практика: При решаването на подобни дела националните съдилища са вземали предвид решението на Европейския съд, придавайки му по този начин пряка приложимост в германското право:

1) Партньор на известен певец е спечелил дело пред апелативния съд в Берлин (KG Urт. v. 29.10.2004, 9 W 128/04, *Neue Juristische Wochenschrift*, NJW, 2005, стр. 605- 607).

2) Принципите на Конвенцията, изложени в решенията на Европейския съд, също са били признати, въпреки че не са били пряко свързани с делото, в решение на районния съд в Хамбург, забраняващо търговската експлоатация на популярността на бившия канцлер Шрьодер (Schröder) (AG Hamburg, Urт. v. 2.11.2004, 36A C 184/04, *NJW-RR* 2005, стр. 196 - 198).

3) Въз основа на решението на Европейския съд, Германският федерален гражданския съд е потвърдил решение, позволяващо публикуването на статия за налагането на глоба на съпруга на жалбоподателката за превишена скорост на френска магистрала. Съдът е постановил, че обществеността е имала оправдан интерес към тази информация, тъй като въпросното действие представлява правонарушение, което превръща подобно поведение в тема на обществено обсъждане (BGH, Urт. v. 15.11.2005, VI ZR 286/04, достъпно на www.bundesgerichtshof.de).

4) По отношение на самата жалбоподателка, през юли 2005 г., позовавайки се на решението на Европейския съд, окръжният съд в Хамбург (*Landgericht*) е решил в полза на жалбоподателката като е забранил публикуването на снимка, която показва нея и съпруга ѝ на улица в Сан Мориц по време на ски почивката

им. Въпреки това, през декември 2005 г., второинстанционният съд (апелативният съд в Хамбург, *Oberlandesgericht*) е отменил това решение, като се е позовал по-скоро на практиката на Германския федерален конституционен съд (*Bundesverfassungsgericht*). При разглеждането на делото от Федералния граждански съд (*Bundesgerichtshof*) по искане на жалбоподателката, на 6 март 2007 г. Федералният граждански съд е решил, че въпросната снимка може да бъде публикувана. В мотивите си, при съпоставянето на различните интереси, националният съд, изрично е взел предвид изисквания на Конвенцията, изложени в решението на Европейския съд (BGH, Urt. v. 6.3.2007, VI ZR 14/06 достъпно на www.bundesgerichtshof.de) ...“

ПРАВОТО

I. ОТДЕЛЯНЕ НА ЖАЛБИТЕ

72. Съдът отбелязва, че преди да се откаже от компетентност в полза на голямата камера, камерата е била решила да обедини настоящите жалби с друга жалба, *Axel Springer AG срещу Германия* (no. 39954/08 – виж параграф 3 по-горе). Като взе предвид обаче естеството на фактите и въпросите по същество, повдигнати в тези жалби, голямата камера счита, че е целесъобразно да отдели жалба no. 39954/08 от настоящите жалби.

II. ТВЪРДЯНО НАРУШЕНИЕ НА ЧЛЕН 8 ОТ КОНВЕНЦИЯТА

73. Жалбоподателите се оплакват от отказа на германските съдилища да забранят по-нататъшното публикуване на снимката, която се е появила на 20 февруари 2002 г. в списанията *Frau im Spiegel*, брой 9/02, и *Frau Aktuell*, брой 9/02. Те твърдят, че има нарушение на правото на зачитане на личния им живот, гарантирано от член 8 от Конвенцията, съответните части на който гласят следното:

„1. Всеки има право на неприкосновеност на личния и семейния си живот...

2. Намесата на държавните власти в упражняването на това право е недопустима, освен в случаите, предвидени в закона и необходими в едно демократично общество ... за защита на ... правата и интересите на другите.“

A. Допустимост

74. Съдът отбелязва, че това оплакване не е явно необосновано по смисъла на член 35 § 3 а) от Конвенцията. Той отбелязва още, че няма

друго основание то да бъде обявено за недопустимо и следователно то трябва да бъде обявено за допустимо.

В. По съществото

1. Становища на страните

(а) Правителството

75. Правителството в самото начало изтъква, че няма противоречие между Федералния конституционен съд и Съда. То отбелязва, че в решението си от 14 октомври 2004 г. (*Görgülü* решение – no. 2 BvR 1481/04, Reports of Judgments and Decisions of the Federal Constitutional Court no. 111, стр. 307), Федералният конституционен съд е заявил, че има основание за подаване на конституционна жалба пред него, ако националният съд не е взел предвид в достатъчна степен Конвенцията или практиката на Съда. То изтъква, че в конкретния случай Федералният съд на справедливостта и Федералният конституционен съд са взели предвид практиката на Съда и по-специално – решението по делото *Von Hannover*. Следователно, не може да се твърди, че германските съдилища са отказали защита, напротив, те са предоставили много по-голяма закрила на личните права от тази, предоставяна в миналото.

76. Правителството посочва, че настоящите жалби всъщност се отнасят само до една снимка. Според него, дори и да е вярно, че снимките, публикувани на 20 февруари 2002 г., макар и не съвсем същите, очевидно са част от една и съща серия, това не променя факта, че от гледна точка на безпристрастния наблюдател, става въпрос за същото фотографско изображение на жалбоподателите, макар и в различен размер и формат. Правителството отбелязва, че по отношение на другите снимки, които са били предмет на решението на Федералния конституционен съд от 26 февруари 2008 г., Федералният съд на справедливостта или е потвърдил забраната за публикуването им, или те са предмет на отделна жалба пред Съда. Други снимки, споменати от жалбоподателите в становищата им, не могат да бъдат взети предвид от Съда, тъй като съответните национални производства все още не са приключили.

77. Правителството твърди, че до решението по делото *Von Hannover* германските съдилища са използвали крайната и бързо приложима концепция за „съвременна обществена фигура *par excellence*“, което гарантира само ограничена защита съгласно германското законодателство. След решението *Von Hannover* Федералният съд на справедливостта е изоставил тази концепция и е

разработил нова концепция за (диференцирана) закрила, съгласно която отсега нататък е необходимо да бъде установено какъв е интересът от публикуването на всяка отделна снимка. Освен това, съгласно новия подход, възприет от Федералния съд на справедливостта съпоставянето на конкуриращите се интереси се състои в преценката на това дали публикуването би допринесло за обществен дебят. Информационната стойност на публикацията е от особено значение в това отношение. В обобщение, новата съдебна практика на Федералния съд на справедливостта, потвърдена от Федералния конституционен съд, придава по-голяма тежест на закрилата на личните права, което се доказва от факта, че е била наложена забрана за публикуването на две от първите три снимки. Освен това въпросната снимка и придружаващите я статии биха могли да бъдат ясно разграничени от снимките и техните коментари, които са били предмет на съдебно решение *Von Hannover*.

78. Правителството оспорва твърдението на жалбоподателите, че според ясното заключение на Съда първата жалбоподателка е частно лице. В няколко решения Съдът я е определил като публична фигура, за да я разграничи от частно лице (*Gurgenidze*, цитирано по-горе, § 40, 17 октомври 2006 г.; *Sciacca*, цитирано по-горе, § 27; и *Reklos u Davourlis срещу Гърция*, no.1234/05, § 38, 15 януари 2009 г.). Определяйки жалбоподателите като публични фигури германските съдилища просто са следвали практиката на Съда. Като член на управляваща династия, първата жалбоподателка се появява в обществото в официално качество в Княжеството. Освен това, тя е председател на Фондацията „Принцеса Грейс“ (Princess Grace Foundation), чиято дейност е била предмет на публикация от властите в Монако в Официалния годишник на Княжеството.

79. Правителството посочва, че жалбоподателите не са се оплакали пред националните съдилища за обстоятелствата, при които снимките са били направени, въпреки че те са фактор, който по принцип, съдилищата надлежно са взели предвид. Според него макар въпросните снимки със сигурност да са били направени без знанието или съгласието на засегнатите лица, това не означава, че те са били направени тайно или при неблагоприятни за жалбоподателите условия.

80. Правителството твърди, че особеното естество на някои дела, като настоящото, при които националните съдилища е трябвало да съпоставят правата и интересите на две или повече частни лица, се състои в това, че производството пред Съда в действителност е продължение на първоначалното производство, като всяка от страните в националното производство може потенциално да се отнесе до Съда. Именно поради тази причина само един резултат от съпоставянето на конкуриращите се интереси не е достатъчен, а е необходимо да съществува „коридор“ от решения, в рамките на който националните

съдилища да могат да стигат до заключения в съответствие с Конвенцията. В противен случай Съдът сам ще трябва да взема решение по всяко дело, което едва ли е неговата роля. Следователно, той трябва да ограничи обхвата на своя преглед и да се намесва, само когато при съпоставянето националните съдилища не са взели предвид някои специфични обстоятелства или когато резултатът от това съпоставяне е явно несъразмерен (виж, например, *Cumprănă and Mazăre срещу Румъния* [ГК], no. 33348/96, §§ 111-120, ECHR 2004-XI). Правителството твърди, че когато става въпрос за отношения между държавата и гражданите, ако спечели дадена свобода на гражданина, това би довело единствено до загуба на компетентност за държавата, докато в отношенията между двама граждани отдаването на по-голямо значение на правото на едно от засегнатите лица, води до ограничаване на правата на останалите, което е забранено от член 53 от Конвенцията. Следователно в такива случаи обхватът на контрол от страна на Съда е по-тесен.

81. Правителството подчертава свободата на преценка, от която се ползва държавата в настоящия случай. Тази свобода зависи от естеството на въпросните дейности и от целта, преследвана от ограниченията. Освен това в скорошната си практика Съдът е предоставил на държавата по-широка свобода на преценка при дела по член 8 от Конвенцията (*A. срещу Норвегия*, no. 28070/06, § 66, 9 април 2009 г., и *Armonienė срещу Литва*, no. 36919/02, § 38, 25 ноември 2008 г.). По принцип свободата на преценка на държавата е по-голяма, когато в Европа няма консенсус. Според правителството макар наистина да има тенденция към хармонизиране на правните системи в Европа, все още съществуват различия, както се вижда от неуспеха на преговорите за приемането на регламент на Европейския съюз за приложимите правила при противоречие в законите относно извъндоговорните задължения (Регламент ЕО № 864/2007 от 11 юли 2007 г. - Регламент Рим II). Свободата на преценка също е по-голяма, когато националните власти трябва да намерят баланс между конкуриращи се частни и обществени интереси или права по Конвенцията (*Dickson срещу Обединеното кралство* [ГК], no. 44362/04, § 78 ECHR 2007-XIII, и *Evans срещу Обединеното кралство* [ГК], no. 6339/05, § 77, ECHR 2007-I). Освен това практиката на Съда на Европейския съюз доказва, че той очевидно е възприел същия подход (дела *Schmidberger* от 12 юни 2003 г., C-112/00, и *Omega* от 14 октомври 2004 г., C-36/02).

(b) Жалбоподателите

82. Жалбоподателите желаят да подчертаят контекста на настоящите жалби. Откакто първата жалбоподателка е загубила първия си съпруг при трагичен инцидент през 1985 г., медиите са

осъзнали, че историята на вдовицата и трите ѝ малки деца ще се продава добре и са ѝ осигурили доходен пазар. Въпреки че съгласно френския Граждански кодекс публикуването на такива снимки във Франция е незаконно, жалбоподателите са били преследвани от папараци, които са могли да продадат снимките на други пазари, особено в Германия. Макар обществеността никога преди да не е чувала за втория жалбоподател, от момента на брака му с първата жалбоподателка и раждането на детето им, той също бива преследван от папараци. В съответствие с решенията на германските граждански съдилища, потвърдени от Федералния конституционен съд през 1999 г., жалбоподателите са могли да се противопоставят на публикуването на подобни снимки, само когато са се намирали на уединено място, далеч от общественото внимание. Жалбоподателите постоянно са си давали сметка, че биват наблюдавани, гонени и преследвани и следователно са имали големи очаквания след решението *Von Hannover*, в което Съдът е поставил под въпрос съдебната практика на националните съдилища. Те съответно са завели шест тест-дела по отношение на снимки, подобни на тези, които са били предмет на решението *Von Hannover*. Изглежда обаче, че германските власти не са били готови да спазват това решение. Това личи както от изявленията на федералния министър на правосъдието, и от тези на германския канцлер по онова време, според които решението на Съда не е обвързващо за германските съдилища, защото практиката на Федералния конституционен съд е с по-висок ранг от Конвенцията, така и от становищата на съответните съдии-докладчици по делата *Caroline von Hannover* пред Федералния конституционен съд, изразени в интервю и в правна статия, публикувани съответно през 2004 г. и 2009 г.

83. До този момент Германия категорично отказва да изпълнява решението *Von Hannover* в нарушение на член 46 от Конвенцията. Така в своето решение *Görgülü* Федералният конституционен съд е отбелязал, че бланкетно изпълнение на решенията на Съда трябва да се избягва. В настоящия случай апелативният съд ясно е заявил, че решението на Федералния конституционен съд от 1999 г. има предимство. Федералният съд на справедливостта и Федералният конституционен съд от своя страна заобикалят решението *Von Hannover* и продължават да се позовават на разбирането за съвременна обществена фигура (*par excellence*), което е било критикувано от Съда, използвайки изразите „видни личности“ или „известни лица“ и препращайки – *de facto* – към идеята за пространствена изолация, като използват думите „момент на релаксация или разпускане, освободен от ограниченията на професионалния живот или ежедневието“. Жалбоподателите продължават да бъдат обект на статии в пресата, касаещи ежедневието и личния им живот, и да бъдат преследвани от

папараци, а германските съдилища не правят нищо, за да бъде сложен край на това. Тъй като не биха могли да знаят дали ще бъдат защитени от тормоз от папараци, те се оплакват от непоносимо положение на правна несигурност и значителен риск от съдебни дела и разноски, произтичащи от това.

84. Жалбоподателите твърдят, че нито една от снимките, независимо дали тя се разглежда самостоятелно или в контекста на придружаващата я статия, не допринася за дебат от обществен интерес в едно демократично общество. Те служат единствено за задоволяване на любопитството на определена аудитория. Как и къде жалбоподателите прекарват почивката си със сигурност не касае нито един от въпросите, които съществено засягат обществеността. Една разходка на жалбоподателите по време на почивката им не е събитие от живота на съвременното общество, особено когато тя не е била извършена при изпълнение на официалните им функции.

85. Споменаването на продължителното заболяване на принц Рение в статията, придружаваща въпросните снимки не може да промени този извод. Статията не засяга въпроса дали заболяването на принца му е попречило да изпълнява своите суверенни задължения. Само няколко изречения са уведомявали читателите за заболяването му; статията е била главно за личния живот на жалбоподателите и на други членове на семейството на принца. Заболяването на принца е било само претекст за широкото отразяване на личния живот на жалбоподателите. Според жалбоподателите е съмнително доколко публикуването на снимката на принц Рение с дъщеря му Стефани може да се счете за оправдано, така че публикуването на снимката, от която те се оплакват, очевидно е било неоправдано. Дори и заболяването на принца да е имало информационна стойност, няма същинска връзка между ски почивката на жалбоподателите и това заболяване. Освен това, само една статия би била достатъчна за задоволяване на обществения интерес.

86. Жалбоподателите твърдят, че няма нищо необичайно или осъдително в това, че те, също като други семейства, са прекарали няколко дни на ски почивка с дъщеря си докато принцът е бил болен. Тази информация е без никакво значение за това как бива управлявано Княжество Монако. Именно когато член на семейството страда от продължително заболяване, роднините му се нуждаят от специална защита по време на няколкото дни, през които те могат да се отпуснат. Ако лошото здраве на един роднина е достатъчно основание за публикуване на снимки, гаранциите на член 8 биха били омаловажени и пресата би могла непрекъснато да отразява личния живот на жалбоподателите. Когато снимките показват жалбоподателите на посещение при принца, събитието от живота на съвременното общество би било посещението, а когато те се намират на друго място,

събитието би било тяхно отсъствие. Германските медии много добре са разбрали това: те биха могли да обогатят своите статии с няколко изречения, за да им предадат изкуствена информационна стойност.

87. Жалбоподателите се оплакват от липсата на два важни фактора при съпоставянето на интересите, предприето от германските съдилища. Те твърдят, че съдилищата не са взели предвид факта, че те никога не са искали подробности за личния им живот да бъдат публикувани в медиите, но винаги са се защитавали срещу незаконни публикации. Поради това те са имали легитимно очакване, че личният им живот ще бъде защитен. Освен това, за разлика от Съда, германските съдилища не са взели предвид факта, че жалбоподателите са били постоянно наблюдавани и преследвани от папараци и че снимките са били направени без тяхното знание или съгласие. Освен това първата жалбоподателка никога не е била възможен наследник на трона на Княжество Монако: нейният баща все още е бил жив по времето, когато са били направени снимките. След смъртта на последния, брат ѝ Албер го е наследил на трона.

88. Жалбоподателите твърдят, че след решението по делото *Von Hannover*, в което Съдът ясно е установил критериите, които трябва да са налице в случаи на незаконно публикуване на снимки, германските власти вече не могат да се позовават на своята свобода на преценка. Според тях, благодарение на влиянието на това решение в Европа е възникнал консенсус, както се вижда от приемането на резолюция от Парламентарната асамблея през 1998 г. Разликите, които все още съществуват, са само в нюансите. Решението *Von Hannover* е част от линия на установена съдебна практика и впоследствие е било потвърдено многократно. Освен това, жалбоподателите изразяват учудване, че Съдът, като върховен Европейски съд, има по-тесни правомощия на контрол, отколкото тези, упражнени от Федералния конституционен съд, който в производството по отношение на снимката, публикувана в списание *7 Tage* (параграф 40 по-горе), е пренебрегнал мнението на единадесет професионални съдии, които са били разгледали делото [преди него], и го е заменил със своето собствено становище до най-малката подробност.

2. Становища на третите страни

(а) Асоциация на немските издатели на списания

89. Третата встъпила страна - Асоциация на немските издатели на списания - отбелязва, че решението *Von Hannover* се е отразило значително на свободата на пресата в Германия. След това решение германските съдилища са започнали да придават много по-малко значение на свободата на пресата, отколкото преди. Техните решения вече са в съответствие с практиката на Съда, която освен това те често

цитират. Асоциацията твърди, че пресата, в ролята си на „обществен пазител“, има за задача да следи не само парламентарни, управленски и други политически събития, но също и да наблюдава обществения живот като цяло, било то в сферата на политиката, икономиката, изкуствата, социалната сфера, спорта или всяка друга област. Както членовете на други кралски семейства, първата жалбоподателка изпълнява ролята на модел за подражание и несъмнено е публична фигура. Асоциацията-трета страна посочва, че от 2003 г. насетне, първата жалбоподателка е посланик на добра воля на ЮНЕСКО, пост, предоставян на известни личности като Нелсън Мандела (Nelson Mandela), Клаудия Кардинале (Claudia Cardinale) или Пиер Карден (Pierre Cardin). Освен това в решения, постановени след решението *Von Hannover* Съдът е определил първата жалбоподателка като публична фигура. Според асоциацията закрилата на неприкосновеността на личния живот вече е бил доста обширна преди решението *Von Hannover*, а след него тя е била разширена още повече. Следователно германските съдилища не са надвишили свободата си на преценка. Стандартът, който съществува във Франция не може да представлява модел за Европа.

(b) Издателство Ehrlich & Sohn GmbH & Co KG

90. Третата встъпила страна - издателство Ehrlich & Sohn GmbH & Co KG изтъква значението на свободата на печата в Германия, особено като се има предвид национал-социалистическото минало на страната. Тя посочва, че в съответствие с установената практика на Федералния конституционен съд, развлекателната преса също се радва на защитата на свободата на печата. Освен това, като дъщеря на покойния принц на суверенна европейска държава, сестра на настоящия суверенен принц и съпруга на главата на бивша Германска благородна династия, първата жалбоподателка безспорно е публична фигура, която привлича вниманието, най-малкото в Европа. На последно място издателството изтъква, че след решението *Von Hannover*, постановено от Съда през 2004 г., германските съдилища са се отклонили от практиката си чрез ограничаване на възможността за публикуване на снимки на лица, направени извън официални събития и без съгласието на засегнатите лица, като по този начин силно са ограничили свободата на разпространение на информация и свободата на пресата.

(c) Асоциация адвокати на медиите

91. Третата встъпила страна - Асоциация адвокати на медиите - твърди, че член 8 от Конвенцията не създава право на изображение, а още по-малко - право на добро име. Публикуване на снимката на дадено лице, само по себе си, не представлява непременно намеса в правата, гарантирани от тази разпоредба. Когато се решава дали е

имало намеса, трябва да се вземат предвид всички обстоятелства и се изисква определено ниво на сериозност. Жизненоважно е медиите, които отразяват всички въпроси от обществен интерес, да бъдат добре защитени. Според асоциацията, докато Съдът в решението *Von Hannover* правилно е приел, че трябва да се има предвид контекста, в който снимката е била направена, той е отишъл твърде далеч като – погрешно – е счел, че публикуването на всяка снимка попада в приложното поле на член 8. За съжаление Съдът е потвърдил тази си позиция в последващи решения. Асоциацията твърди, че правилният подход е първо да се провери дали снимката, която е била публикувана, попада в сферата на личния живот или не. В този контекст трябва да се обърне внимание на това дали засегнатото лице, предвид всички обстоятелства, е имало легитимно очакване за неприкосновеност на личния живот. Ако това не е така, въпросът приключва, тъй като член 8 от Конвенцията не се прилага. Ако отговорът е да, националните съдилища трябва да съпоставят конкуриращите се права по членове 8 и 10 от Конвенцията – които са равнопоставени – като вземат предвид всички обстоятелства по делото. Съпоставянето и резултатът от него са въпроси, които попадат в свободата на преценка на държавите. Съдът трябва да се намесва, само ако националните власти не са извършили съпоставяне или когато техните решения са били неразумни. На последно място, решението дали в един репортаж да бъде включена снимка, принадлежи на редактора и съдиите не трябва да заменят неговото мнение със своето собствено.

(d) Съвместно становище на Инициатива за правна защита на медиите, Международния пресинститут и Международната асоциация на вестниците и новинарите

92. Асоциациите-трети страни твърдят, че сред договарящите държави се наблюдава широка тенденция към възприемане от страна на националните съдилища на определените от Съда принципи и стандарти по отношение на съпоставянето на правата по член 8 с тези по член 10 от Конвенцията, дори индивидуалната тежест, придавана на определен фактор да варира от една държава в друга. Те призовават Съда да предостави широка свобода на преценка на договарящите държави, твърдейки че такава е основната идея на член 53 от Конвенцията. Те се позовават на решението на Съда по делото *Chassagnou and Others срещу Франция* ([ГК], nos. 25088/94, 28331/95 и 28443/95, § 113, ECHR 1999-III), твърдейки, че Съдът е посочил, че ще предостави на договарящите държави широка свобода на преценка в случаи на конкуриращи се интереси. Също така договарящите държави по принцип разполагат с по-широка свобода на преценка относно позитивните си задължения в отношенията между частни лица

или в други области, в които мненията в едно демократично общество биха могли значително да се различават (*Fretté срещу Франция*, no. 36515/97, § 41, ECHR 2002 I). Освен това Съдът вече е предоставил на договарящите държави широка свобода на преценка по дело, в което е имало съпоставяне на права по членове 8 и 10 от Конвенцията (*А. срещу Норвегия*, цитирано по-горе, § 66). Неговата роля е именно да се увери, че договарящите държави са създали механизъм за определянето на справедлив баланс и че определени фактори, взети предвид от националните съдилища при намирането на този баланс, са в съответствие с Конвенцията и практиката му. Той трябва да се намесва, само когато националните съдилища са счели незначителни фактори за важни, или когато заключенията, направени от националните съдилища са явно произволни или безцеремонно са пренебрегнали засегнати интереси, свързани с правото на личен живот или репутацията. В противен случай, той рискува да се превърне в четвъртоинстанционен съд по такива дела.

3. Преценката на Съда

(а) Обхват на жалбата

93. В самото начало Съдът отбелязва, че в настоящия случай не е негова задача да реши дали Германия е изпълнила задълженията си по член 46 от Конвенцията във връзка с изпълнението на решението *Von Hannover*, което той е постановил през 2004 г., тъй като това е задача на Комитета на министрите (виж *Verein gegen Tierfabriken Schweiz (VgT) срещу Швейцария* (no. 2) [ГК], no. 32772/02, § 61, ECHR 2009-..., и *Öcalan срещу Турция* (dec.), no. 5980/07, 6 юли 2010 г.). Настоящите жалби се отнасят само до нови производства, образувани от жалбоподателите след решението *Von Hannover* и касаещи публикуването на други техни снимки (виж параграфи 15-20 по-горе).

(b) Общи принципи

(i) По отношение на личния живот

94. Съдът подчертава, че разбирането за личен живот обхваща аспекти, свързани с идентичността, като името на лицето, негови снимки или физическата и психическата му неприкосновеност; защитата на член 8 от Конвенцията е предназначена предимно, за да гарантира развитието, без външна намеса, на личността на всеки човек в отношенията му с други човешки същества. Така има зона на взаимодействие на дадено лице с другите, дори и в обществен контекст, която може да попадне в приложното поле на личния живот. Публикуването на снимката на едно лице може да засегне личния

живот на лицето, дори когато то е публична фигура (виж *Schüssel срещу Австрия* (dec.), no. 42409/98, 21 февруари 2002 г.; *Von Hannover*, цитирано по-горе, §§ 50 и 53; *Sciacca*, цитирано по-горе, § 29; и *Petrina срещу Румъния*, no. 78060/01, § 27, 14 октомври 2008 г.).

95. По отношение на снимките, Съдът е посочил, че изображението на едно лице е една от основните характеристики на неговата личност, тъй като тя разкрива уникалните характеристики на лицето и го отличава от останалите лица. Така правото на закрила на изображението на дадено лице е един от основните елементи на личностното развитие. То основно предполага право на лицето да контролира използването на това изображение, включително правото да откаже неговото публикуване (виж *Reklos and Davourlis срещу Гърция*, цитирано по-горе, § 40).

96. Съдът също така подчертава, че при определени обстоятелства, дори когато едно лице е известно на широката публика, то може да разчита на „легитимно очакване“ за защита и зачитане на неговия личен живот (виж *Von Hannover*, цитирано по-горе, § 51; *Leempoel & S.A. ED. Ciné Revue срещу Белгия*, no. 64772/01, § 78, 9 ноември 2006 г.; *Standard Verlags GmbH срещу Австрия* (no. 2), no. 21277/05, § 48, 4 юни 2009 г.; и *Hachette Filipacchi Associés (ICI PARIS) срещу Франция*, no. 12268/03, § 53, 23 юли 2009 г.).

97. В случаи, подобни на тук разглеждания, не става въпрос за действие на държавата, а за твърдяна неадекватност на закрилата на личния живот на жалбоподателите, предоставена от националните съдилища. Въпреки че основният предмет на член 8 е да защитава лицата срещу произволна намеса от страна на публичните власти, той не само задължава държавата да се въздържа от подобна намеса, но и в допълнение към това негативно задължение, той съдържа и позитивни задължения, присъщи на ефективното зачитане на правото на личен или семеен живот. Тези задължения могат да включват приемането на мерки, предназначени да осигурят зачитане на личния живот дори и в сферата на отношенията между отделни лица (виж *X and Y срещу Нидерландия*, 26 март 1985 г., § 23, Series A no. 91, и *Armoniené*, цитирано по-горе, § 36). Това се отнася и за защитата на снимката на дадено лице от злоупотреба от страна на други лица (виж *Schüssel*, цитирано по-горе, *Von Hannover*, цитирано по-горе, § 57, и *Reklos and Davourlis*, цитирано по-горе, § 35).

98. Границата между позитивните и негативните задължения на държавата по член 8 не се поддава на точно определение; при все това приложимите принципи са сходни. И в двата случая трябва да се има предвид справедливия баланс, който трябва да бъде постигнат между съответните конкуриращи се интереси (виж *White срещу Швеция*, no. 42435/02, § 20, 19 септември 2006 г., и *Gurgenidze*, цитирано по-горе, § 37).

(ii) По отношение на свободата на изразяване

99. Настоящите жалби изискват преглед на справедливия баланс, който трябва да се постигне между правото на жалбоподателите на зачитане на личния им живот и правото на издателството на свобода на изразяване, гарантирано от член 10 от Конвенцията. Поради това, Съдът счита, че е добре да бъдат припомнени и общите принципи, свързани с приложението на тази разпоредба.

100. Свободата на изразяване е една от най-важните основи на демократичното общество и едно от главните условия за неговия напредък и за самоизявата на всяко лице. При спазване на параграф 2 от член 10, тя е приложима не само към „информация“ или „идеи“, които се възприемат добре, смятани са за безобидни или на тях се гледа с безразличие, но и към тези, които обиждат, шокират или смущават. Такива са изискванията на плурализма, толерантността и широтата на възгледите, без които няма „демократично общество“. Както е посочено в член 10, свободата на изразяване може да бъде подложена на изключения, които обаче трябва да се тълкуват стриктно и нуждата от каквито и да било ограничения трябва да бъде убедително доказана (виж, наред с други източници, *Handyside срещу Обединеното кралство*, 7 декември 1976 г., § 49, Series A no. 24, *Editions Plon срещу Франция*, no. 58148/00, § 42, ECHR 2004-IV; и *Lindon, Otchakovsky-Laurens and July срещу Франция* [ГК], nos. 21279/02 и 36448/02, § 45, ECHR 2007-IV).

101. Съдът също така нееднократно е подчертавал важната роля на пресата в едно демократично общество. Въпреки че пресата не трябва да престъпва определени граници, по-специално по отношение на закрилата на репутацията и правата на другите, нейната задача все пак е да разпространява – съобразно със своите задължения и отговорности – информация и идеи по всички въпроси от обществен интерес. Не само пресата има задачата да разпространява такава информация и идеи, но и обществеността има право да ги получава. Ако това не е така, пресата не би могла да играе своята важна роля на „обществен пазител“ (виж *Bladet Tromsø and Stensaas срещу Норвегия* [ГК], no. 21980/93, §§ 59 и 62, ECHR 1999-III, и *Pedersen and Baadsgaard срещу Дания* [ГК], no. 49017/99, § 71, ECHR 2004-XI).

Освен това, не е задача на Съда, нито на националните съдилища, да заменят със своите собствени възгледи тези на пресата относно това какви репортерски техники следва да бъдат използвани в даден конкретен случай (виж *Jersild срещу Дания*, 23 септември 1994 г., § 31, Series A no. 298, и *Stoll срещу Швейцария* [ГК], no. 69698/01, § 146, ECHR 2007-V).

102. В заключение Съдът подчертава, че свободата на изразяване включва публикуването на снимки (виж *Österreichischer Rundfunk срещу Австрия* (dec.), no. 57597/00, 25 май 2004 г., и *Verlagsgruppe*

News GmbH срещу Австрия (no. 2), no. 10520/02, §§ 29 и 40, 14 декември 2006 г.). Това все пак е една област, в която защитата на правата и доброто име на другите придобива особено значение, тъй като снимките могат да съдържат много лична или дори интимна информация за дадено лице или неговото семейство (виж *Von Hannover*, цитирано по-горе, § 59; *Hachette Filipacchi Associés срещу Франция*, no. 71111/01, § 42, ECHR 2007-VII; и *Eerikäinen and Others срещу Финландия*, no. 3514/02, § 70, 10 февруари 2009 г.).

Освен това, снимките, появяващи се в пресата, търсеца „сензации“ или в „романтични“ списания, които обикновено имат за цел да задоволят любопитството на обществеността за подробности от строго личния живот на човека (виж *Société Prisma Presse срещу Франция* (dec.), nos. 66910/01 и 71612/01, 1 юли 2003 г., и *Hachette Filipacchi Associés (ICI PARIS)*, цитирано по-горе, § 40), често са направени в обстановка на непрекъснат тормоз, който може да предизвика у засегнатото лице много силно чувство за нахлуване в личния му живот или дори за преследване (виж *Von Hannover*, цитирано по-горе, § 59, и *Gurgenidze*, цитирано по-горе, § 59).

(iii) По отношение на свободата на преценка

103. Съдът подчертава, че изборът на средствата, предназначени да гарантират спазването на член 8 от Конвенцията в областта на отношенията между отделни лица по принцип е въпрос, който попада в обхвата на свободата на преценка на договарящите държави, независимо от това дали задълженията на държавата са позитивни или негативни. Има различни начини да се гарантира зачитането на личния живот и характера на задължението на държавата ще зависи от конкретния аспект на личния живот, за който става въпрос (виж *X and Y срещу Нидерландия*, цитирано по-горе, § 24, и *Odièvre срещу Франция* [ГК], no. 42326/98, § 46, ECHR 2003-III).

По същия начин, по член 10 от Конвенцията, договарящите държави имат определена свобода на преценка дали и до каква степен е необходима намеса в свободата на изразяване, защитена от тази разпоредба (виж *Tammer срещу Естония*, no. 41205/98, § 60, ECHR 2001-I, и *Pedersen and Baadsgaard*, цитирано по-горе, § 68).

104. Въпреки това, тази свобода върви ръка за ръка с европейския надзор, обхващащ както законодателството, така и решенията, които го прилагат, дори и тези, постановени от независим съд (виж, *mutatis mutandis*, *Peck срещу Обединеното кралство*, no. 44647/98, § 77, ECHR 2003-I, и *Karhuvaara and Iltalehti*, цитирано по-горе, § 38). При упражняване на своите надзорни функции задачата на Съда не е да заема мястото на националните съдилища, а по-скоро да преразгледа - в светлината на делото като цяло - дали решенията, които те са взели по силата на своите правомощия за преценка са съвместими с

разпоредбите на Конвенцията, на които страните са се позовали (виж *Petresco срещу Молдова*, no. 20928/05, § 54, 30 март 2010 г.; *Polanco Torres and Movilla Polanco срещу Испания*, no. 34147/06, § 41, 21 септември 2010 г.; и *Петров (Petrov) срещу България* (dec.), no. 27103/04, 2 ноември 2010 г.).

105. В случаи като настоящия, при които е необходимо правото на зачитане на личния живот да бъде съпоставено с правото на свобода на изразяване, Съдът счита, че на теория изходът от жалбата не трябва да се различава в зависимост от това дали тя е била подадена пред Съда по член 8 от Конвенцията от лицето, за което се е отнасяла статията, или по член 10 от издателя. Наистина тези права по принцип заслужават да бъдат еднакво зачитани (виж *Hachette Filipacchi Associés (ICI PARIS)*, цитирано по-горе, § 41; *Timciuc срещу Румъния* (dec.), no. 28999/03, § 144, 12 октомври 2010 г.; и *Mosley срещу Обединеното кралство*, no. 48009/08, § 111, 10 май 2011 г.; виж също точка 11 от Резолюцията на Парламентарната асамблея - параграф 71 по-горе). Следователно свободата на преценка на теория би трябвало да бъде еднаква и в двата случая.

106. Когато съпоставянето е направено от националните органи в съответствие с критериите, установени в практиката на Съда, Съдът ще изисква сериозни причини, за да замести възгледите на националните съдилища със своите собствени виждания (виж *MGN Limited срещу Обединеното кралство*, no. 39401/04, §§ 150 и 155, 18 януари 2011 г., и *Palomo Sánchez and Others срещу Испания* [ГК], nos. 28955/06, 28957/06, 28959/06 и 28964/06, § 57, 12 септември 2011 г.).

(iv) Критерии, които са от значение при съпоставянето

107. Критериите от значение при съпоставянето на правото на свобода на изразяване с правото на неприкосновеност на личния живот, които са определени в практиката на Съда и са от значение за настоящия случай, са изложени по-долу.

(a) Допринасяне към дебат от обществен интерес

108. Първият основен критерий е приносът на снимките или статиите в пресата към дебат от обществен интерес (виж *Von Hannover*, цитирано по-горе, § 60; *Leempoel & S.A. ED. Ciné Revue*, цитирано по-горе, § 68; и *Standard Verlags GmbH*, цитирано по-горе, § 46). Определянето на това кой въпрос е предмет на обществен интерес ще зависи от обстоятелствата по делото. Въпреки това Съдът счита за необходимо да изтъкне, че той е признавал наличието на такъв интерес, не само когато публикацията се отнася до политически въпроси или престъпления (виж *White*, цитирано по-горе, § 29; *Egeland and Hanseid срещу Норвегия*, no. 34438/04, § 58, 16 април 2009 г.; и

Leempoel & S.A. ED. Ciné Revue, цитирано по-горе, § 72), но също и когато тя касае спорта или артистични изпълнения (виж *Nikowitz and Verlagsgruppe News GmbH срещу Австрия*, no. 5266/03, § 25, 22 февруари 2007 г.; *Colaço Mestre and SIC – Sociedade Independente de Comunicação, S.A. срещу Португалия*, nos. 11182/03 и 11319/03, § 28, 26 април 2007 г.; и *Sapan v. Turkey*, no. 44102/04, § 34, 8 юни 2010 г.). Независимо от това, слуховете за проблеми в брака на президента на републиката или за финансови затруднения на известен певец не са били сметени за въпроси от обществен интерес (виж *Standard Verlags GmbH*, цитирано по-горе, § 52, и *Hachette Filipacchi Associés (ICI PARIS)*, цитирано по-горе, § 43).

(β) Колко е известно засегнатото лице и каква е темата на статията

109. Ролята и функциите на съответното лице и естеството на дейностите, които са предмет на репортажа и/или снимката представляват друг важен критерий, свързан с предходния. В тази връзка трябва да се прави разлика между частни лица и лица, които действат в обществен контекст, като политически фигури или публични фигури. Така докато едно частно лице, неизвестно на обществеността, може да изисква специална закрила на правото му на личен живот, това не е така, когато става въпрос за публични фигури (виж *Minelli срещу Швейцария* (dec.), no. 14991/02, 14 юни 2005 г., и *Petrenco*, цитирано по-горе, § 55). Трябва да се прави фундаментално разграничение между отразяването на факти, способни да допринесат за дебат в едно демократично общество, които засягат политики при упражняване на официалните им функции, например, и отразяването на подробности за личния живот на лице, което не упражнява такива функции (виж *Von Hannover*, цитирано по-горе, § 63, и *Standard Verlags GmbH*, цитирано по-горе, § 47).

Докато в първия случай пресата наистина изпълнява своята роля на „обществен пазител“ в едно демократично общество чрез разпространяване на информация и идеи по въпроси от обществен интерес, тази роля е по-малко важна във втория случай. По същия начин, въпреки че при някои специални обстоятелства правото на обществеността да бъде информирано може да обхване и аспекти на личния живот на публични фигури, особено когато става въпрос за политики, това не е така – макар засегнатото лице да е добре познато на обществеността – когато публикуваните снимки и коментарите към тях се отнасят изключително до подробности за личния живот на лицето и имат за цел единствено да задоволят общественото любопитство в това отношение (виж *Von Hannover*, цитирано по-горе, § 65 и цитатите там, и *Standard Verlags GmbH*, цитирано по-горе, § 53, виж също точка 8 от резолюцията на Парламентарната асамблея – параграф 71 по-горе). В последния случай, свободата на изразяване

изисква по-тясно тълкуване (виж *Von Hannover*, цитирано по-горе, § 66, *Hachette Filipacchi Associés (ICI PARIS)*, цитирано по-горе, § 40, и *MGN Limited*, цитирано по-горе, § 143).

(γ) Предишно поведение на засегнатите лица

110. Поведението на засегнатото лице преди публикуването на репортажа или фактът, че снимката и свързаната с нея информация вече са били публикувани по-рано, също са фактори, които трябва да бъдат взети предвид (виж *Hachette Filipacchi Associés (ICI PARIS)*, цитирано по-горе, §§ 52-53, и *Sapan*, цитирано по-горе, § 34). Така фактът, че преди лицето е съдействало на пресата не може да служи като аргумент за лишаването на засегнатото лице от всякаква закрила срещу публикуването на въпросната снимка (виж *Egeland and Hanseid*, цитирано по-горе, § 62).

(δ) Съдържание, форма и последици от публикуването

111. Начинът, по който са публикувани снимките или репортажа, и начинът, по който засегнатото лице е представено на снимката или в репортажа също може да бъдат фактори, които трябва да се вземат предвид (виж *Wirtschafts-Trend Zeitschriften-Verlagsgesellschaft m.b.H. срещу Австрия* (no. 3), nos. 66298/01 и 15653/02, § 47, 13 декември 2005 г.; *Reklos and Davourlis*, цитирано по-горе, § 42; и *Jokitaipale and Others срещу Финландия*, no. 43349/05, § 68, 6 април 2010 г.). Степента, в която репортажът и снимката са били разпространени също може да бъде важен фактор, в зависимост от това дали вестникът е национален или местен и дали има голям или ограничен тираж (виж *Karhuvaara and Iltalehti*, цитирано по-горе, § 47, and *Gurgenidze*, цитирано по-горе, § 55).

(ε) Обстоятелства, при които са били направени снимките

112. На последно място, Съдът вече е постановявал, че контекстът и обстоятелствата, при които са били направени публикуваните снимки не могат да бъдат пренебрегнати. В тази връзка следва да се има предвид дали лицето на снимката е дало съгласието си за направата и публикуването на снимките (виж *Gurgenidze*, цитирано по-горе, § 56, и *Reklos and Davourlis*, цитирано по-горе, § 41) или дали това е било направено без неговото знание, под фалшив претекст или по друг незаконен начин (виж *Hachette Filipacchi Associés (ICI PARIS)*, цитирано по-горе, § 47, и *Flinkkilä and Others срещу Финландия*, no. 25576/04, § 81, 6 април 2010 г.). Трябва да се имат предвид естеството и сериозността на намесата и последиците от публикуването на снимката за засегнатото лице (виж *Egeland and Hanseid*, цитирано по-горе, § 61, и *Timciuc*, решение по допустимост, цитирано по-горе, § 150). За едно частно лице, неизвестно на

обществеността, публикуването на снимка може да представлява по-съществена намеса отколкото писана статия (виж *Eerikäinen and Others*, цитирано по-горе, § 70, и *A. v. Norway*, цитирано по-горе, § 72).

(с) Приложение на принципите към настоящото дело

113. Съдът отбелязва промяната в предишната практиката на Федералния съд на справедливостта, настъпила след решението *Von Hannover*. Този съд е посочил, *inter alia*, че в бъдеще трябва да се отдава значение на въпроса дали даденият репортаж допринася за фактически дебат и дали неговото съдържание надхвърля простото желание за задоволяване на общественото любопитство. В тази връзка той е отбелязал, че колкото по-голяма е информационната стойност за обществеността, толкова повече интересът на лицето да бъде защитено от публикуването трябва да отстъпи, и обратното. Макар да е посочил, че свободата на словото включва и развлекателната преса, той е заявил, че по принцип интересът на читателя да се забавлява има по-малка тежест, отколкото интересът от защита на личния живот.

114. Федералният конституционен съд е потвърдил този подход, като е посочил, че макар в решението си от 15 декември 1999 г. да не е поставил под въпрос предишната практика на Федералния съд на справедливостта, това не означава, че друга концепция за защита – която придава по-голяма тежест на съпоставянето на конкуриращите се интереси при разглеждането на въпроса дали една снимка може да се разглежда като аспект на съвременното общество и съответно да бъде публикувана без съгласието на засегнатото лице – не може да бъде в съответствие с Основния закон.

115. Доколкото жалбоподателите твърдят, че новият подход на Федералния съд на справедливостта и на Федералния конституционен съд само възпроизвежда мотивите на предишната практика като използва различни термини, Съдът подчертава, че неговата задача не е да разглежда приложимото вътрешно право и практика абстрактно, а да определи дали начинът, по който те са били приложени спрямо жалбоподателите е нарушил член 8 от Конвенцията (виж *Karhuvaara and Itälehti*, цитирано по-горе, § 49).

116. Съдът отбелязва, че при прилагането на новия подход Федералният съд е заключил, че тъй като нито частта от статията, придружаваща снимките на жалбоподателите по време на тяхната ски почивка, нито самите снимки съдържат информация, свързана със събитие от живота на съвременното общество, те не допринасят за дебат от обществен интерес. Федералният съд обаче е заключил, че същото не може да се каже за информацията в статиите относно заболяването на принц Рение III, монархът, управляващ Княжество Монако по това време, както и за поведението на членовете на семейството му по време на това заболяване. Според Федералния съд

на справедливостта тази тема е представлявала събитие от живота на съвременното общество и списанията са имали право да я отразят и да включат въпросните снимки в този репортаж, тъй като те са подкрепяли и илюстрирали предаваната информация.

Федералният конституционен съд, от своя страна, е посочил, че Федералният съд на справедливостта е приел, че заболяването на тогавашния принц на Монако може да се счете за въпрос от обществен интерес и че поради това пресата е имала право да отрази как децата на принца са съчетавали задълженията на семейната солидарност със законните нужди на личния им живот, сред които е желанието да отидат на почивка. Той също така е потвърдил, че съществува достатъчно тясна връзка между снимката и събитията, описани в статията.

117. Съдът отбелязва, че фактът, че Федералният съд на справедливостта е преценил информационната стойност на въпросната снимка в светлината на придружаващата я статия не може да бъде критикуван от гледна точка на Конвенцията (виж, *mutatis mutandis*, *Tønsbergs Blad A.S. and Haukom*, цитирано по-горе, § 87, и *Österreichischer Rundfunk срещу Австрия*, no. 35841/02, §§ 68 и 69, 7 декември 2006 г.). По отношение на определянето на заболяването на принц Рение като събитие от живота на съвременното общество, Съдът смята, че предвид мотивите, изтъкнати от германските съдилища, това тълкуване не може да се счита за неразумно (виж, *mutatis mutandis*, *Editions Plon*, цитирано по-горе, §§ 46-57). В тази връзка трябва да се отбележи, че Федералният съд на справедливостта е потвърдил забраната за публикуване на другите две снимки, изобразяващи жалбоподателите при сходни обстоятелства, именно поради това, че те са били публикувани само с развлекателна цел (виж параграфи 36 и 37 по-горе). Поради това Съдът може да приеме, че въпросните снимки, разгледани в светлината на придружаващите ги статии, са допринесли, поне до известна степен, за дебат от обществен интерес. В тази връзка той изтъква, че не само пресата има задължението да разпространява информация и идеи по всички въпроси от обществен интерес, но и обществеността има право да получава такава информация и идеи (параграф 102 по-горе).

118. Доколкото жалбоподателите се оплакват, че съществува риск медиите да заобиколят изискванията, поставени от Федералния съд на справедливостта, използвайки всяко събитие от живота на съвременното общество като претекст за публикуването на техни снимки, Съдът отбелязва, че в контекста на настоящите жалби, не е негова задача да се произнася по съответствието с Конвенцията на всяко бъдещо публикуване на снимки на жалбоподателите. Ако това се случи, те ще имат възможност да инициират производство пред съответните национални съдилища. Съдът отбелязва също така, че

Федералният конституционен съд е заявил в решението си, че когато една статия е само претекст за публикуване на снимка на известно лице, това не допринася за формирането на общественото мнение и следователно няма основание да бъде позволено интересът от публикуването да надделее над закрилата на личните права.

119. Вярно е, че Федералният съд на справедливостта е основал своите разсъждения на предпоставката, че жалбоподателите са добре известни публични фигури, които особено привличат общественото внимание, без да навлиза в причините, довели до това заключение. Съдът счита обаче, че независимо от въпроса дали и до каква степен първата жалбоподателка изпълнява официални функции в Княжество Монако, не може да се твърди, че жалбоподателите, които безспорно са много известни, са обикновени частни лица. Напротив, те трябва да бъдат счетени за публични фигури (виж *Gurgenidze*, цитирано по-горе, § 40; *Sciacca*, цитирано по-горе, § 27; *Reklos and Davourlis*, цитирано по-горе, § 38; и *Giorgi Nikolaishvili срещу Грузия*, no. 37048/04, § 123, ECHR 2009-...).

120. Федералният съд на справедливостта след това е разгледал въпроса дали снимките са били взети при неблагоприятни за жалбоподателите условия. Правителството твърди, че фактът, че снимките са били направени без знанието на жалбоподателите, не означава непременно, че те са били направени тайно в условия, неблагоприятни за жалбоподателите. Последните, от своя страна, твърдят, че снимките са били направени при условията на всеобщ тормоз, с който те непрекъснато се сблъскват.

121. Съдът отбелязва, че Федералният съд на справедливостта е заключил, че жалбоподателите не са представили доказателства за неблагоприятни условия в тази връзка и че нищо не предполага, че снимките са били направени тайно или посредством подобни тайни средства, което да направи публикуването им незаконно. Федералният конституционен съд, от своя страна, е заявил, че въпросното издателство е предоставило подробна информация за начина, по който са били направени снимките, появили се в списание *Frau im Spiegel*, но че първата жалбоподателка нито се е оплакала пред гражданските съдилища, че тези подробности са били недостатъчни, нито е твърдяла, че въпросната снимка е била направена при условия, неблагоприятни за нея.

122. Съдът отбелязва, че съгласно практиката на германските съдилища обстоятелствата, при които снимките са били направени представляват един от факторите, които обикновено се разглеждат при съпоставянето на конкуриращи се интереси. В настоящия случай от решенията на националните съдилища се вижда, че този фактор не е налагал по-обстойна проверка, тъй като жалбоподателите не са изтъкнали относими доводи в това отношение и не е имало особени

обстоятелства, оправдаващи забрана за публикуване на снимките. Освен това, Съдът отбелязва, както е посочил и Федералният съд на справедливостта, че снимките на жалбоподателите на улица в Сан Мориц през зимата, сами по себе си, не са оскърбителни до степен, която да оправдава забрана за тяхното публикуване.

(d) Заключение

123. Съдът отбелязва, че в съответствие със своята практика, националните съдилища внимателно са съпоставили правото на издателствата на свобода на изразяване и правото на жалбоподателите на зачитане на личния им живот. При това съпоставяне те са придали основно значение на въпроса дали снимките, разглеждани в светлината на съпътстващите ги статии, са допринесли за дебат от обществен интерес. Те също така са разгледали и обстоятелствата, при които снимките са били направени.

124. Съдът отбелязва също, че националните съдилища изрично са взели предвид съответната практика на Съда. Докато Федералният съд на справедливостта е променил подхода си след решението *Von Hannover*, Федералният конституционен съд, от своя страна, не само е потвърдил този подход, но също така е предприел подробен анализ на практиката на Съда в отговор на оплакванията на жалбоподателите, че Федералният съд на справедливостта не се съобразил с Конвенцията и с практиката на Съда.

125. При тези обстоятелства и предвид свободата на преценка, с която разполагат националните съдилища при съпоставянето на конкуриращи се интереси, Съдът заключава, че последните не са нарушили позитивните си задължения по член 8 от Конвенцията. Следователно, няма нарушение на тази разпоредба.

**ПО ИЗЛОЖЕНИТЕ СЪОБРАЖЕНИЯ СЪДЪТ
ЕДИНОДУШНО**

1. *Отдели* жалбата по делото *Axel Springer AG срещу Германия* (no. 39954/08) от настоящите жалби;
2. *Обяви* настоящите жалби за допустими;
3. *Реша*, че няма нарушение на член 8 от Конвенцията.

Изготвено на английски и френски език и произнесено на публично заседание в сградата на правата на човека в Страсбург на 7 февруари 2012 г.

Michael O'Boyle
Заместник-секретар

Nicolas Bratza
Председател

© Съвет на Европа/Европейски съд по правата на човека, 2013 г.

Официалните езици на Европейския съд по правата на човека са английски и френски. Този превод не обвързва Съда и Съдът не поема никаква отговорност за качеството му. Той може да бъде свален от базата данни с практиката на Европейския съд по правата на човека HUDOC (<http://hudoc.echr.coe.int>) или от всяка друга база данни, на която Съдът го е предоставил. Той може да бъде възпроизвеждан за нетърговски цели, при условие че е цитирано пълното заглавие на делото и посочената по-горе информация за авторските права. В случай че възнамерявате да използвате за търговски цели която и да било част от този превод, моля свържете се с publishing@echr.coe.int

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2013

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2013

Les langues officielles de la Cour européenne des droits de l'homme sont le français et l'anglais. La présente traduction ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>), ou de toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante : publishing@echr.coe.int.